

4. razred

Učne ure na temu Evropske unije

UČNE URE NA TEMO EVROPSKE UNIJE

ZA 4. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

.....

Projekt Problemsko učenje in medpredmetno poučevanje o Evropski uniji v šoli

Urednik:

Marko Lovec

Avtorice:

Medita Jodanović

Jasmina Subić

Andreja Štimpfel

*študentke Pedagoške fakultete v Ljubljani na študijskem programu
druge bolonjske stopnje Poučevanje na razredni stopnji pod mentorstvom:*

doc. dr. Maje Umek

Medita Jodanovič, Jasmina Subić, Andreja Štimpfel
UČNE URE NA TEMO EVROPSKE UNIJE; 5. RAZRED

Urednik: Marko Lovec

Izdajatelj in založnik: FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE, Založba FDV

Za založbo: Hermina Krajnc

Dostopno: <http://knjigarna.fdv.si>

Recenzentka: doc. dr. Maja Umek

Jezikovni pregled: Ana Bojinović Fenko

Naslovnica: Mitja Mihelič

Prelom: Mitja Mihelič

Copyright © FDV, 2014

Ljubljana, 2014

Vse pravice pridržane.

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije.

Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.091.3:061.1EU(0.034.2)

JODANOVIČ, Medita

Učne ure na temo Evropske Unije. 4. razred [Elektronski vir] / avtorice

Medita Jodanovič, Jasmina Subić, Andreja Štimpfel ; urednik Marko Lovec. -

El. knjiga. - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, Založba FDV, 2014. -

(Projekt Problemsko učenje in medpredmetno poučevanje o Evropski uniji v šoli)

ISBN 978-961-235-753-5 (pdf)

1. Subić, Jasmina 2. Štimpfel, Andreja

281753088

Spoštovani učiteljice in učitelji,

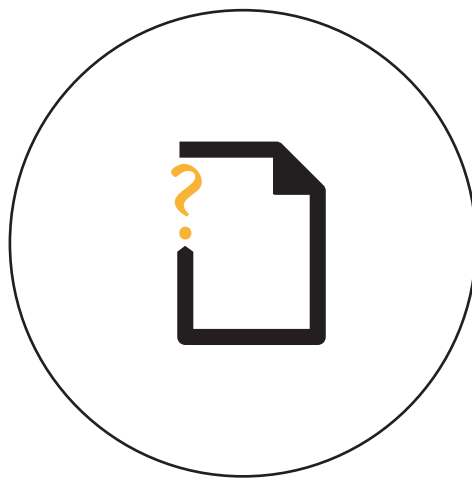
Pred vami je e-knjiga, pripravljena kot neposredni pripomoček za vašo uporabo pri poučevanju. Vsebuje učne ure, ki naslavlajo doseganje ciljev, predvidenih z učnimi načrti različnih predmetov, a so hkrati obogatene z vsebinami, povezanimi z Evropsko unijo. To gradivo torej ne razširja obsega učnih vsebin, ampak jih dopolnjuje in pogloblja s primeri iz vsakdanjega življenja, ki so neposredno povezani z učinki slovenskega sodelovanja v Evropski uniji. E-knjiga je interaktivne narave, vsebuje gradiva in navodila za izvedbo učnih ur ter za poseben dan aktivnosti in ima izdelane potrebne delovne materiale. Gradivo je rezultat enoletnega projekta Problemsko učenje in medpredmetno poučevanje o Evropski uniji v šoli, ki smo ga na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani izvajali v šol. letu 2013/14. V primeru, da se vam zdi dobro, vas vabimo, da ga priporočite kolegom učiteljem. Ker nadaljujemo z delom v okviru podobnih projektov »EU v šoli«, se vselimo vaše morebitne povratne informacije o uporabnosti gradiva in/ali aktivnega sodelovanja.

Gradivo je nastalo v okviru mednarodnega projekta Problem based learning and cross-curricular teaching of the EU (PROCROS) – Problemsko učenje in medpredmetno poučevanje Evropske unije v šoli, ki se je izvajal od 1. 9. 2013 do 31. 8. 2014. Projekt sta financirali Evropska unija in izvajalec, to je Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za proučevanje mednarodnih odnosov. V projekt je bilo aktivno vključenih 50 učiteljev iz osnovnih in srednjih šol ter študentov Pedagoške in Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Ana Bojinović Fenko,

akademska koordinatorka projekta PROCROS

(ana.bojinovic@fdv.uni-lj.si)

LEGENDA

Družba

Slovenščina

Matematika

Priloga za učitelja

Delovni list

Hiperpovezava

Glasba in umetnost

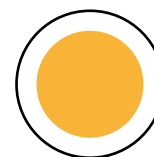
Likovna umetnost

Športna vzgoja

3. razred

4. razred

5. razred

6. razred

Razred: 4.

Predviden čas: 3 učne ure (135 minut)

Datum:	Naslov: KAJ JE EVROPSKA UNIJA?	* Pri družbi je čas podaljšan za 15 minut, zato da lahko učenci uspešno dokončajo prvi dejavnosti. Skupaj načrtovani čas: 150 minut.
Učna tema: Evropska unija	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE	

	DRU 40 minut	MAT 25 minut	SLO 70 minut
Cilji iz UN	Učenci: – razvijajo pozitiven odnos do države Slovenije, domovine in do EU; – poznajo in uporabljajo različne veščine komuniciranja in sodelovanja; – se orientirajo na zemljevidu Evrope; – spoznajo naravne in družbene značilnosti držav EU; – spoznajo simbole Slovenije in EU.	Učenci: – spoznavajo uporabnost matematike v vsakdanjem življenju; – spoznavajo in pretvarjajo denarne enote; – poimenujejo denarne enote (evro, cent, kovanec, bankovec); – primerjajo vrednost denarja; – razvrščajo kovance glede na lastnosti; – razporejajo denarne vrednosti po velikosti.	Učenci: – oblikujejo in razvijajo zavest o jeziku, narodu in državi; – ob zapisanih primerih ugotavljajo in usvajajo, kako Slovenci: a) pišemo začetek povedi; b) pišemo lastna imena bitij; c) pišemo imena jezikov; d) pišemo bližnja/znana/slovenska/evropska eno-/večbesedna zemljepisna lastna imena; e) e. pišemo znana eno-/večbesedna stvarna lastna imena.

	DRU 40 minut	MAT 25 minut	SLO 70 minut
<i>Ključne besede</i>	Evropska unija, država, skupnost, naravne značilnosti, družbene značilnosti, lega, himna, grb, zastava, državljan	Evro, cent, kovanec, bankovec	Evropska unija, velika in mala začetnica
<i>Učne oblike</i>	Skupinsko delo (sodelovalno učenje), frontalno delo, individualno delo	Individualno delo, skupinsko delo, frontalno delo	Individualno delo, frontalno delo Pogovor, delo z besedilom
<i>Učne metode</i>	Razlaga, pogovor, delo z zemljevidom, delo z učnimi listi, delo z besedilom, delo s slikovnim gradivom	Razlaga, pogovor, delo s konkretnim materialom, delo z učnimi listi, delo s slikovnim gradivom	Besedilo o EU za učence
<i>Pripomočki</i>	Črno-bela zastava EU, slike zastav, učni listi, besedilo, zemljevid, atlasi, zastava EU	Učni list, elektronske prosojnice, papirnat denar (bankovci), kovanci	
<i>Prilagoditve</i>			
<i>Literatura</i>	Učni načrt: Družba. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Uradna spletna stran EU	Cotič, M., Felda, D., idr. (2012). Svet matematičnih čudes. Kako poučevati matematiko v 4. razredu devetletne OŠ: Priročnik. DZS. Učni načrt: Matematika. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Uradna spletna stran Evropske centralne banke	Učni načrt: Slovenščina. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo.

Opombe

DRUŽBA

IZBIRA DRŽAVE/ZASTAVE ČLANICE EU (20 minut)

- Učencem razdelimo liste z nepobarvano zastavo EU (Priloga 1). Podamo jim navodilo, da naj jo ustrezno pobarvajo, tako kot se jim zdi, da je prav, in nato list z zastavo shranijo, ker ga bodo potrebovali kasneje. Medtem na tablo obesimo slike zastav (Priloga 2) 28 držav članic EU. Vsak izmed učencev si eno izbere, si jo ogleda in v literaturi v razredu poišče, kateri državi pripada. Nato pridejo učenci z zastavami k tabli in vsak pove, kateri državi pripada njegova izbrana zastava, in državo pokaže na zemljevidu Evrope. Pri tem si lahko pomaga z atlasom (v kazalu poišče izbrano državo in pogleda, kje se nahaja na zemljevidu Evrope) ali pogleda na **spletu**.

ČLANICE EU IN NJIHOVE ZNAČILNOSTI (DELO V SKUPINAH – SODELOVALNO UČENJE) (40 minut) *

- Učence razvrstimo v skupine glede na lego njihove izbrane države.

(Zahodna Evropa: Irska, Velika Britanija, Francija, Belgija, Nizozemska, Luksemburg; Severna Evropa: Švedska, Finska, Estonija, Latvija, Litva, Danska; Južna Evropa: Portugalska, Španija, Italija, Malta, Grčija, Ciper; Srednja Evropa: Nemčija, Poljska, Češka, Slovaška, Avstrija, Madžarska, Slovenija; Jugovzhodna Evropa: Hrvaška, Romunija, Bolgarija).

- Vsak član skupine dobi kratko besedilo (Priloga 3) o splošnih značilnostih države, katere zastavo si je prej izbral. Besedilo prebere in odgovori na zastavljena vprašanja (Priloga 4). Nato vsak v skupini ostalim sošolcem na kratko predstavi izbrano državo.

- Skupaj oblikujejo plakat, na katerem so vse zastave držav ter ključni podatki in zanimivosti. Podamo jim natančna navodila, kaj mora plakat vsebovati (Priloga 5). Vsaka skupina plakat predstavi. Obesimo ga na vidno mesto v razredu.

* Če je v razredu manj kot 28 učencev, vsaka skupina dobi še tiste države, ki spadajo v njihovo območje.

PREDSTAVITEV EU IN NJENIH SIMBOLOV (15 minut)

- Učitelj predstavi EU kot skupnost. V razred prinese zastavo EU in ob tem učence vpraša, kako so pobarvali svoje zastave, ki so jih dobili v začetnem delu ure. Učence vpraša, ali vedo, kaj predstavlja zastava, nato jim razloži njen pomen. Hkrati z učenci opišejo slovensko zastavo in grb ter razložijo pomen barv.

- Učenci glasno ponovijo nekaj glavnih značilnosti o EU. Učitelj v obliki miselnega vzorca na tablo zapiše, kar so si učenci zapomnili. Učenci s pomočjo miselnega vzorca oblikujejo povedi in jih zapišejo v zvezke.

MATEMATIKA

KOVANCI, BANKOVCI (10 minut)

Učencem preko elektronske prosojnice pokažemo kovanec za 2 evra (**predstavitev ppt**). Učenci si ogledujejo kovanec, pogovorimo se o motivih, ki so upodobljeni na njem (pet zvezdic, oblika Evrope, France Prešeren). Učenci spoznajo pomen upodabljanja motivov.

S pomočjo fotografij (**predstavitev ppt**) ponovimo, katere kovance in bankovce še poznamo. Nekaj kovancev prinesemo tudi v razred, kjer si jih z učenci skupaj ogledamo (1 cent, 2 centa, 5 centov, 10 centov, 20 centov, 50 centov, 1 evro, 2 evra).

UREJANJE, RAZVRŠČANJE (25 minut)

Učence razdelimo v skupine po 5. Vsaka skupina dobi vrečko, v kateri so po trije papirnati kovanci za: 1 cent, 2 centa, 5 centov, 10 centov, 20 centov, 50 centov, 1 €, 2 € (*Priloga 6*). Učenci rešujejo naloge, ki so projicirane na tabli (**predstavitev ppt**). Ko vse skupine rešijo prvo nalogo, zaokrožijo po razredu in pogledajo, kako so nalogo rešile druge skupine. Pogovorimo se o njihovih opažanjih in morebitnih napakah. Nato nadaljujejo z reševanjem nalog.

ZAPIS V ZVEZEK (10 minut)

S pomočjo zadnje naloge oziroma delovnega lista (*Priloga 7*) z učenci izpeljemo ugotovitve, ki jih zapišejo v zvezek (*Priloga 8*).

Hiperpovezava na desni vodi do spletne strani projekta z gradivom, s klikom na rumeno obarvano povezavo pa dostopate neposredno do ppt predstavitev.

SLOVENŠČINA

PONOVITEV VELIKE IN MALE ZAČETNICE (15 minut)

Z učenci ponovimo rabo male in velike začetnice. Vprašamo jih, kdaj pišemo veliko in malo začetnico (učenci naštejejo nekaj primerov; imena bitij, začetek povedi ...), nato na tabli izdelamo preglednico (država, prebivalec, jezik) in pokličemo nekaj naključnih učencev, da naj povedo ime kakšne države EU. Učenec naj poimenuje prebivalca te države in jezik, ki ga govori (pomaga si z literaturo v razredu). Pogovorimo se o pravilnem zapisu imen držav, prebivalcev in jezikov (raba velike in male začetnice). V preglednico zapišemo nekaj primerov. Učenci v zvezke napišejo naslov Velika in mala začetnica in prepišejo tri primere s table.

POPRAVLJANJE VELIKE/MALE ZAČETNICE V BESEDILU IN PREVERJANJE REŠITEV (15 minut)

- Učenci dobijo besedilo, v katerem morajo popraviti veliko in malo začetnico (*Priloga 9*).
- Učenci preverijo pravilnost svojega zapisa tako, da si zvezek zamenjajo s sosedom, ta pa z rdečim ali zelenim pisalom popravi besedilo. Za pomoč pri popravljanju je na voljo besedilo s pravilnimi rešitvami (*Priloga 10*).

PRILOGA

Priloga za učitelja 1:

Zastava Evropske unije

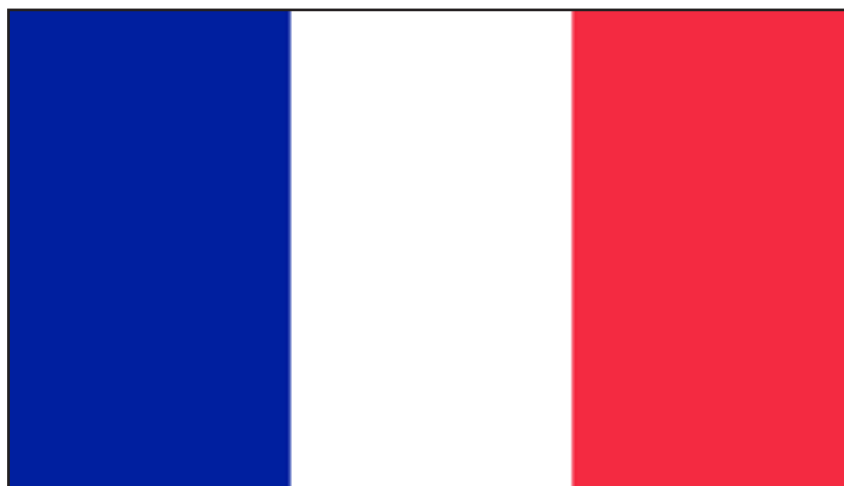

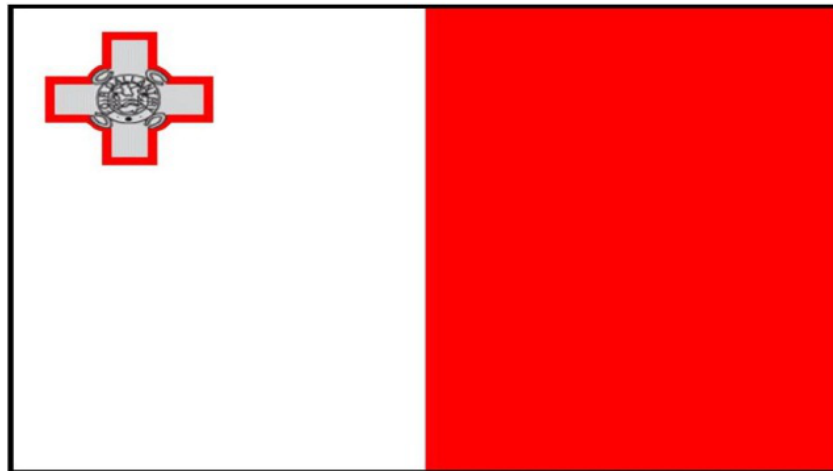

PRILOGA

Priloga za učitelja 2

Zastave držav članic EU

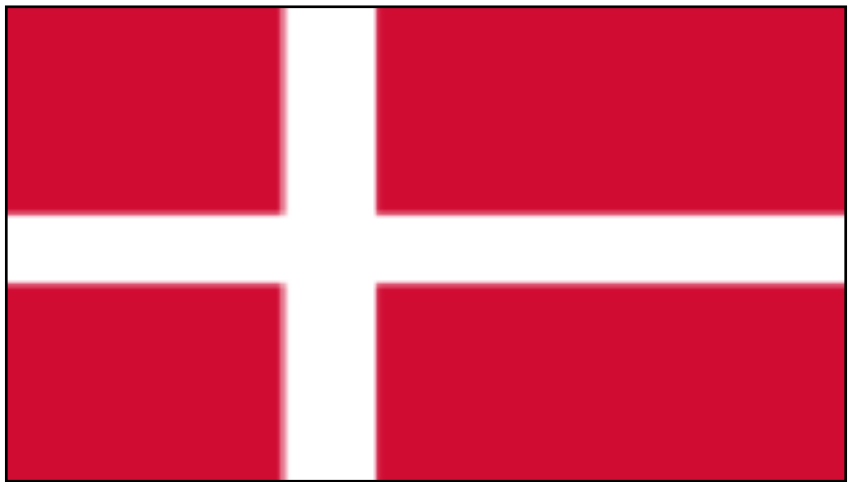

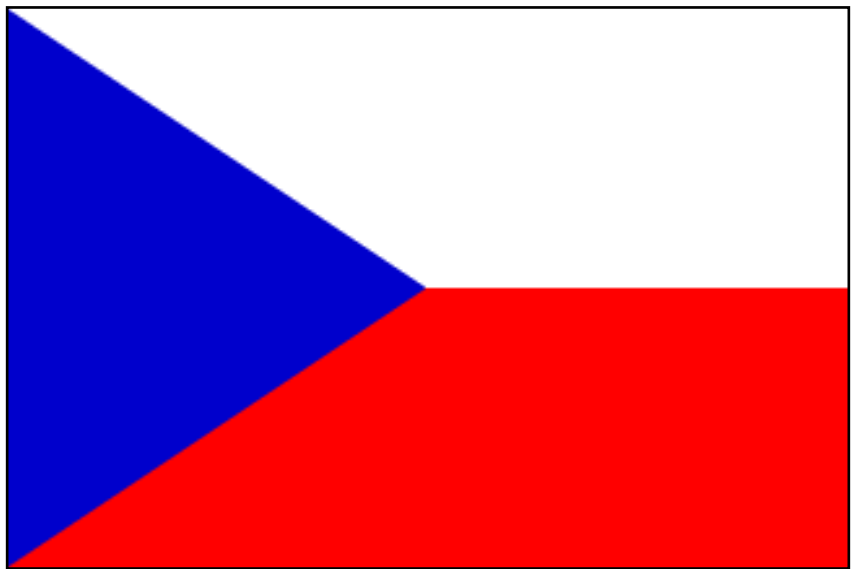

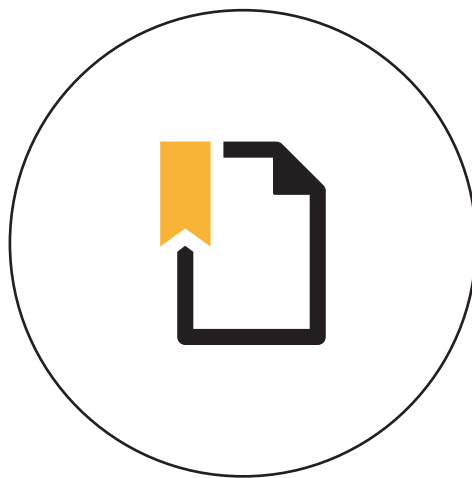

PRILOGA

Priloga za učitelja 3:

Splošne značilnosti držav članic EU

AVSTRIJA

Velikost: 83 .871 km²

Število prebivalcev: 8, 4 milijona

Glavno mesto: Dunaj

Državni jezik: nemščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1995

Avstrijo uvrščamo med srednjeevropske države. Je ena izmed najbolj goratih držav v EU. Na zahodnem in južnem delu države se raztezajo Alpe, ki segajo tudi v Slovenijo. Iz Avstrije prihajajo nekateri znani umetniki: Mozart, Schubert ... (izg. Šubert). Avstrijci imajo radi zimske športe, kot so smučanje, drsanje in curling (izg. krling). Najbolj znana sladica je jabolčni zavitek (štrudelj) in čokoladna torta sacher, izg. zaher) .

BELGIJA

Velikost: 30. 519 km²

Število prebivalcev: 10, 7 milijona

Glavno mesto: Bruselj

Državni jezik: nizozemščina, francoščina, nemščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1952 (ustanovna članica)

Belgija je majhna evropska država, ki leži na severozahodu Evrope. Ker leži na sredini, med velikimi evropskimi državami, je njeno glavno mesto Bruselj sedež Evropske unije in zveze NATO. V delu Belgije, ki leži ob Severnem morju se razteza ravnina, osrednji del je gričevnat, na jugozahodnem delu pa se razteza gozdnato hribovje Ardeni. Belgija je gospodarsko visoko razvita država. Zelo popularen šport je kolesarjenje. V Belgiji domnevno živi največ avtorjev stripov na kvadratni kilometer.

BOLGARIJA

Velikost: 110 .994 km²

Število prebivalcev: 7, 6 milijona

Glavno mesto: Sofija

Državni jezik: bolgarščina

Denarna enota: bolgarski lev

Leto priključitve EU: 2007

Bolgarija je ena najstarejših držav Evrope. Leži v jugovzhodni Evropi. Ima nižavja in hribovje Balkan, ki se razteza po sredini države. V Bolgariji najdemo tudi visoke planote, na drugi strani pa Črno morje, ki na svojo obalo vabi številne turiste. Bolgarija je domovina rožnega olja, ki ga pridobivajo iz posebne vrste vrtnic, zato vrtnica predstavlja simbol te države. Bolgari uživajo v številnih športnih, posebej v nogometu. Je edina država v EU, ki uporablja pisavo cirilico. Ena najbolj priljubljenih bolgarskih jedi je jogurt.

CIPER

Velikost: (grški del) 5.896 km²

Število prebivalcev: 0, 7 milijona

Glavno mesto: Nikozija

Državni jezik: grščina, turščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 2004

Ciper je največji otok v vzhodnem Sredozemlju. Leži na jugovzhodu Evrope in ga navadno štejemo k Aziji. Vključitev v EU ga povezuje z Evropo, s katero ga veže tudi zgodovina in grška kultura. Ciper je zelo pomembna turistična dežela, zlasti zaradi vročih in suhih poletij. Je tretja najmanjša država v EU, takoj za Malto in Luksemburgom. Najbolj popularen šport je nogomet. Ime Ciper izhaja iz latinske besede za baker, razlog zanj pa so velike zaloge bakra, ki so bile na tem otoku v preteklosti.

ČEŠKA

Velikost: 78.866 km²

Število prebivalcev: 10, 4 milijona

Glavno mesto: Praga

Državni jezik: češčina

Denarna enota: češka krona

Leto priključitve EU: 2004

Češko uvrščamo med srednjeevropske države. Skoraj celotno državo pokrivajo hribovja in gore, kar predstavlja popolno okolje za smučanje, gorsko kolesarjenje in planinarjenje. V preteklosti je bila Češka združena s Slovaško v državo imenovano Češkoslovaška. Glavno mesto Češke, Praga, je eno najstarejših evropskih mest. Glavno gospodarsko panogo predstavlja industrija, zlasti proizvodnja avtomobilov, orodja in strojev. Češka je bogata z mineralno vodo, saj ima približno 900 naravnih izvirov. V Pragi se nahaja največji grad na svetu.

DANSKA

Velikost: 43 .098 km²

Število prebivalcev: 5, 5 milijona

Glavno mesto: København

Državni jezik: danščina

Denarna enota: danska krona

Leto priključitve EU: 1973

Danska je otoška država. Obsega polotok Jutlandijo in 443 poimenovanih otokov. Leži med Srednjo in Severno Evropo (med Nemčijo in Švedsko), uvrščamo jo med severnoevropske države. Na Danskem sta zelo pomembna ribištvo in pomorstvo. Pomembna gospodarska dejavnost je tudi turizem, saj se tam nahajajo čudovite obale in neskončne peščene sipine. Država je vodilni proizvajalec veterne električne energije, ki jo pridobijo s pomočjo posebnih mlinov na veter (vetrnice).

ESTONIJA

Velikost: 45.227 km²

Število prebivalcev: 1,3 milijona

Glavno mesto: Talin

Državni jezik: estonščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 2004

Estonija leži v Severni Evropi, ob obali Baltskega morja. Je pretežno ravninska dežela s številnimi jezери in otoki. Skoraj polovica države je porasla z gozdom. Z dveh strani jo obliva plitvo Baltiško morje. Pozimi za več mesecev zamrzne večina obalnega morja. Estonci imajo dolge in mrzle zime. Zimski dnevi so kratki, dnevne svetlobe imajo le šest ur. Država je redko in neenakomerno naseljena. Pomembni gospodarski panogi sta gozdarstvo in ribištvo.

FINSKA

Velikost: 338.144 km²

Število prebivalcev: 5,3 milijona

Glavno mesto: Helsinki

Državni jezik: finščina in švedščina

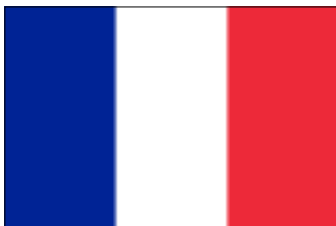
Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1995

Finska leži v Severni Evropi in je po površini peta največja država v EU. Finska pokrajina je zelo ravninska in nizko ležeča. Je dežela gozdov ter tisočerihi jezer in otokov. Ima 6.554 otokov, a le 60 je naseljenih. Zime so dolge, temne in zelo mrzle. Na severu Finske je poleti večer dan, pozimi pa dneva sploh ni. Narava je zelo ohranjena, zato imajo tu dom številne živalske vrste (rjav medved, bela lisica, volk ...). Finska tradicionalna hrana so ribe, predvsem losos.

FRANCIJA

Velikost: 543.965 km²

Število prebivalcev: 62,1 milijona

Glavno mesto: Pariz

Državni jezik: francoščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1952 (ustanovna članica)

Francija leži na stiku Zahodne, Južne in Srednje Evrope in je ena najstarejših evropskih držav. Je največja država EU, saj sega od Severnega morja do Sredozemlja. V gorskem delu Francije se nahaja najvišji vrh Alp, Mont Blanc (4.810 metrov), na jugu pa je večino leta suho in vroče, kar k morju privabi številne turiste. Francozi obožujejo šport, zlasti ekipne športe kot so nogomet, rokomet in ragbi. Francija slovi tudi po izvrstni kuhinji. Znani so masleni rogljički, čokoladne palačinke in številne vrste sira.

GRČIJA

Velikost: 131.957 km²

Število prebivalcev: 11,2 milijona

Glavno mesto: Atene

Državni jezik: grščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1981

Grčija leži v jugovzhodni Evropi in je najjužnejši del Balkanskega polotoka. Ima zelo veliko otokov, vendar niso vsi poseljeni. Grčija ima zelo malo gozdnih površin in veliko razvejanih obal. Stari Grki so veliko pripomogli k razvoju medicine, matematike in astronomije. Glavne gospodarske panoge države so kmetijstvo, turizem, gradbeništvo in ladijski promet. V grški kuhinji prevladuje kozje in ovčje meso, priljubljene so tudi ribje jedi. V kulinariki je pomembno oljčno olje, ki ga pridelujejo v velikih količinah.

HRVAŠKA

Velikost: 56. 594 km²

Število prebivalcev: 4, 4 milijona

Glavno mesto: Zagreb

Državni jezik: hrvaščina

Denarna enota: kuna

Leto priključitve EU: 2013

Republika Hrvaška je obmorska država, ki leži v jugovzhodni Evropi. Po velikosti sodi med srednje velike evropske države. Je najmlajša članica EU, saj se je priključila leta 2013. Ima veliko naravnih lepot. Značilna so vroča in suha poletja ter vlažne in blage zime. Svetovno znana je hrvaška obala, ki je ena najbolj razčlenjenih in turistično privlačnih v Evropi. Je bogata z vinogradi in sadovnjaki. Med znamenite jedi sodijo pršut, ovčji sir, ribe in morski sadeži.

IRSKA

Velikost: 70. 000 km²

Število prebivalcev: 4, 5 milijona

Glavno mesto: Dublin

Državni jezik: irščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1973

Republika Irska je otoška država na severozahodnem delu Evrope. Notranjost dežele je poljedelska, saj je pokrajina pretežno ravninska s posameznimi hribi, številnimi jezери in močvirnatimi predeli. Zaradi bujnih travnikov je otok dobil ime »zeleni otok«. Skoraj tretjina celotnega prebivalstva živi v Dublinu. Irci ljubijo glasbo in pripovedništvo. Tradicionalna irska kuhinja pozna preproste mesne jedi in kuhano zelenjavo, kot je krompir, korenje in repa.

ITALIJA

Velikost: 301.263 km²

Število prebivalcev: 60 milijonov

Glavno mesto: Rim

Državni jezik: italijanščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1952 (ustanovna članica)

Italija leži v južnem delu Evrope, sega od Alp do srednjega dela Sredozemskega morja, k njenemu ozemlju sodijo tudi otoki Sicilija, Sardinija in Elba ter še kakšnih 70 manjših. Italija je pretežno gorata dežela. Glavne gospodarske panoge so turizem, modna, strojna, kemična in živilska industrija ter industrija motornih vozil. Iz Italije izhaja znanih veliko znanih slikarjev in skladateljev. Italijanska kuhinja sodi med najbolj izbrane in raznovrstne kuhinje v Evropi.

LATVIJA

Velikost: 65.000 km²

Število prebivalcev: 2,3 milijona

Glavno mesto: Riga

Državni jezik: latvijščina

Denarna enota: lats

Leto priključitve EU: 2004

Republika Latvija leži v severovzhodni Evropi. Na zahodu meji na Baltsko morje, zato je ena izmed treh baltskih držav. Je nižinska dežela s širnimi gozdovi, ki dajejo les za gradbeno in papirno industrijo. Ima bogato rastlinstvo in živalstvo. Pomembna je proizvodnja potrošnega blaga, tekstilnih izdelkov in strojnega orodja. Dežela privablja turiste iz vse Evrope. Značilne latvijske narodne jedi so pita s slanino in osvežilna hladna juha s kislim zeljem.

LITVA

Velikost: 65.000 km²

Število prebivalcev: 3,3 milijona

Glavno mesto: Vilna

Državni jezik: litovščina

Denarna enota: litas

Leto priključitve EU: 2004

Republika Litva leži v severovzhodni Evropi. Je najjužnejša od treh baltskih držav, hkrati pa je tudi največja in ima največ prebivalcev. V deželi prevladuje nižavje, le na vzhodu in zahodu se dviga nizko gričevje. Litva ima 758 rek, več kot 2.800 jezer in veliko obale. Gozdovi pokrivajo malo več kot 30 % države. Prestolnica Vilna je slikovito mesto na rekah Neris in Vilnia. Staro mestno jedro je eno najbolj zanimivih v Vzhodni Evropi. Najbolj znana litovska jed je hladna juha iz rdeče pese.

LUKSEMBURG

Velikost: 2.586 km²

Število prebivalcev: 0,5 milijona

Glavno mesto: Luxemburg

Državni jezik: francoščina, nemščina, luksemburščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 1952 (ustanovna članica)

Luksemburg je majhna celinska država v zahodni Evropi. Pokrajina je pretežno gričevnata in gozdnata. Državi vlada vojvoda. V državi govorijo kar tri uradne jezike. Glavno mesto Luksemburga nosi enako ime kot država. Znano je po tem, da ima veliko mostov, kar 110. V glavnem mestu je tudi eno izmed središč EU. Luksemburško gospodarstvo temelji predvsem na bančništvu, zavarovalništvu in jeklarski industriji. Med luksemburške specialitete spadajo zajčja obara in ardenska šunka.

MADŽARSKA

Velikost: 93 .000 km²

Število prebivalcev: 10 milijonov

Glavno mesto: Budimpešta

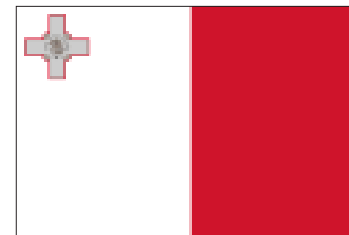
Državni jezik: madžarščina

Denarna enota: forint

Leto priključitve EU: 2004

Madžarska je celinska dežela v srednji Evropi. Je tudi naša sosedka. Pokrajina je večinoma ravninska, bolj hribovita je le na severu. Blatno jezero je priljubljen turistični kraj in največje jezero v srednji Evropi. Madžarski jezik ni podoben nobenemu izmed sosednjih jezikov in je le v daljnem sorodstvu s finščino in estonščino. Dežela ima nekaj naravnega bogastva (boksit, premog in zemeljski plin), rodovitno prst in polja. Madžarska vina pozna vsa Evropa. Glavni izvozni izdelki so električna in elektronska oprema, stroji, živila in kemikalije. Madžarska je dežela glasbe in velikih skladateljev.

MALTA

Velikost: 316 km²

Število prebivalcev: 0,4 milijona

Glavno mesto: Valleta

Državni jezik: malteščina, angleščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve EU: 2004

Republika Malta je majhna in gosto naseljena otoška država v južni Evropi v osrednjem Sredozemskem morju. Obsega skupino sedmih otokov, naseljeni so samo trije največji: Malta, Gozo in Comino. Pokrajina je nižinska in kamnita, s prepadnimi obalnimi stenami. Za pokrajino so značilni nizki griči. Stalnih rek ni, nastanejo le ob deževju. Snega skoraj ne poznajo. Turizem je pomembna gospodarska panoga. K tradicionalni malteški hrani sodijo juha, testenine in pecivo, značilne so tudi jedi z nadevom.

NEMČIJA

Velikost: 356.854 km²

Število prebivalcev: 82 milijonov

Glavno mesto: Berlin

Državni jezik: nemščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve: 1952 (ustanovna članica)

Nemčija leži v Srednji Evropi med Alpami in Baltskim morjem. Je država z največ prebivalci v EU. Sodi med največje in najbogatejše države v EU. Večji del severne Nemčije je ravninski s kmetijskimi površinami. Iz Nemčije prihajajo številne svetovno znane znamke elektronske in avtomobilske industrije (BMW, Volkswagen, Mercedes Benz ...). Iz Nemčije prihajajo tudi nekateri znani umetniki, kot sta Bach in Beethoven. Najbolj znamenit nemški znanstvenik pa je Albert Einstein. Med najbolj znanimi spomeniki so gotovo ostanki Berlinskega zidu in Brandenburška vrata.

NIZOZEMSKA

Velikost: 41.526 km²

Število prebivalcev: 16,4 milijona

Glavno mesto: Amsterdam

Državni jezik: nizozemščina

Denarna enota: Evro

Leto priključitve: 1952 (ustanovna članica)

Nizozemska se nahaja v severozahodni Evropi. Država ima kraljico. Na severu meji na Severno morje. Skoraj četrtina dežele leži pod morsko gladino, zaradi česar ji stalno grozi nevarnost poplav. Je ena najgostejše poseljenih in nizko ležečih držav na svetu. Znana je po svojih mostovih, mlinih na veter, coklah in tulipanih. Nizozemščina se je razvila iz stare nemščine. Nizozemci se zelo radi vozijo s kolesi, pokrajina pa je polna kolesarskih stez. Pristanišče Rotterdam je največje industrijsko pristanišče v EU.

POLJSKA

Velikost: 312.679 km²

Število prebivalcev: 38, 1 milijona

Glavno mesto: Varšava

Državni jezik: poljščina

Denarna enota: zlot

Leto priključitve: 2004

Poljska je obmorska država v srednji Evropi. Na severu meji na Baltsko morje. Je pretežno nižinska, le na jugu najdemo znamenito gorstvo Krpati. Sodi med večje države EU. Poljska je bogata z minerali (železo, baker, kamena sol). Med znamenite Poljake sodijo: astronom Kopernik, skladatelj Frederic Chopin in pokojni papež Janez Pavel II. Priljubljena poljska risana junaka sta Lolek in Bolek.

PORTUGALSKA

Velikost: 92. 072 km²

Število prebivalcev: 10, 6 milijona

Glavno mesto: Lizbona

Državni jezik: portugalsčina

Državna enota: evro

Leto priključitve: 1986

Portugalska je dežela pomorščakov in raziskovalcev morij. Pokrajina je zelo raznovrstna, od zelenih pašnikov, gora in skalnatih planjav, do plaž. K Portugalski uvrščamo tudi dve skupini otokov: Azore in Madeiro. Portugalsko naravno okolje je bogato z živalstvom (ris, volk, dihur) in različnimi drevesnimi vrstami. Je pomembno vmesno počivališče za ptice selivke na poti med Afriko in Severno Evropo. Tradicionalne jedi pogosto vsebujejo ribe. Med znane Portugalce uvrščamo: nogometaša Cristiana Ronalda, pomorščaka Vasca da Gama in mnoge druge.

ROMUNIJA

Velikost: 237. 500 km²

Število prebivalcev: 21, 5 milijona

Glavno mesto: Bukarešta

Državni jezik: romunščina

Denarna enota: romunski leu

Leto priključitve: 2007

Romunija je obmorska država v jugovzhodni Evropi. Meji tudi na Črno morje na vzhodu, kjer so različne turistične destinacije. Na severu je zelo gorata, za južni del pa je značilna ravnica Donave. V delti Donave je naravni rezervat za domače ptice in ptice selivke. Romunija ima največje število rjavih medvedov v Evropi, tam živijo tudi volkovi, divje mačke, kune zlatice in divje svinje. Ima tudi veliko naravnih bogastev (nafta, plin, baker, premog). Romunščina izvira neposredno iz latinščine.

SLOVAŠKA

Velikost: 48.845 km²

Število prebivalcev: 5, 4 milijona

Glavno mesto: Bratislava

Državni jezik: slovaščina

Denarna enota: evro

Leto priključitve: 2004

Slovaška leži v srednji Evropi. S sosedi jo povezuje reka Donava. Na južnem delu države so dobri pogoji za kmetijstvo – glavni pridelki so pšenica, krompir, sadje in grozdje. Več kot 40 % države pokrivajo gozdovi, kjer lahko najdemo medvede, jelenjad ter volkove in rise. Slovaška ima veliko gradov, nekatera mesta imajo tudi termalna kopališča in toplice. Med znane Poljake uvrščamo Štefana Baniča, ki je leta 1913 izumil padalo.

SLOVENIJA

Velikost: 20.273 km²

Število prebivalcev: 2 milijona

Glavno mesto: Ljubljana

Državni jezik: slovenščina

Denarna valuta: evro

Leto priključitve EU: 2004

Slovenijo uvrščamo med srednjeevropske države. Je dežela nasprotij – povzpneš se lahko na gore, uživaš v zelenih pobočjih in dolinah, se sprehodiš vzdolž številnih rek in jezer ali zaplavaš v Jadranskem morju. V državo sega del gorovja Alpe, najvišjo slovensko goro tako predstavlja Triglav, ki je visok 2.864 metrov in je upodobljen tudi na zastavi. Pod gorami se širijo obsežni sistemi podzemnih jam. Med turističnimi znamenitostmi najbolj slovi Postojnska jama, v kateri se nahajajo številni kapniki. V njej pa najdemo tudi človeško ribico. Tradicionalna slovenska slaščica je potica, narejena iz vzhanega testa, polnjenega z orehi.

ŠPANIJA

Velikost: 504.782 km²

Število prebivalcev: 45,8 milijona

Glavno mesto: Madrid

Državni jezik: španščina

Denarna valuta: evro

Leto priključitve: 1986

Španija je južноеvropska država in leži na polotoku, ki si ga deli s Portugalsko. K Španiji spadajo tudi Kanarski otoki v Atlantskem oceanu in Balearski otoki v Sredozemskem morju. Velik del Španije prekriva visoka valovita planota, prečka jo tudi več gorskih verig. Španija ima posebno državno uređitev, saj imajo poleg predsednika države tudi kralja. V Španiji je več uradnih jezikov: kastiljščina, katalonščina, baskovščina in galicijski jezik. Španija je tudi znana po svojih turističnih krajih. Med znane špance uvrščamo slikarja Pabla Picassa in Salvadorja Dalija.

ŠVEDSKA

Velikost: 449.964 km²

Število prebivalcev: 9,2 milijona

Glavno mesto: Stockholm

Državni jezik: švedščina

Denarna enota: švedska krona

Leto priključitve: 1995

Švedska leži na severu Evrope in je po številu prebivalcev največja skandinavski država. Je zelo redko poseljena, znana je po velikih gozdovih in hriboviti divjini. Švedska ima obširne gozdove, nešteto otokov, velika jezera in hitro tekoče gorske reke. Njeno glavno mesto, kjer živi večino prebivalcev, včasih poimenujejo tudi »mesto med mostovi« ali »na vodi plavajoče mesto«. Švedska je visoko razvita industrijska država z zelo razvitim kmetijstvom. Iz Švedske prihaja tudi znana skupina Abba, znanstvenik Alfred Nobel in pisateljica Astrid Lindgren (Pika Nogavička).

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE

Velikost: 244.820 km²

Število prebivalcev: 61,7 milijona

Glavno mesto: London

Državni jezik: angleščina, valižanščina, škotsščina

Denarna enota: britanski funt (£)

Leto priključitve: 1973

Združeno kraljestvo sestavljajo Anglija, Wales, Škotska (vsi skupaj so Velika Britanija) ter Severna Irska. Geografsko je zelo razgibano –najdemo lahko obalne pečine, nižine in višavja ter številne otoke ob škotski obali. Gospodarsko je med najmočnejšimi državami v EU. Združeno kraljestvo ima kraljico Elizabeto. Med znanimi Britanci so: glasbeniki Coldplay, Adele; znanstveniki Isaac Newton, Charles Darwin in pisateljica J. K. Rowling. Med simboli Združenega kraljestva najdemo londonske dvonadstropne avtobuse, škotske kariraste kilte, Jamesa Bonda, Petra Pana in mnoge druge.

PRILOGA

Priloga za učitelja 4:

Vprašanja

-
1. Katerega leta se je država priključila EU?
 2. Ali ima država enega ali več uradnih jezikov?
 3. Katero denarno enoto uporabljajo prebivalci te države?
 4. Ali si o državi izvedel kaj novega? Pojasni svoj odgovor.

PRILOGA

Priloga za učitelja 5:

Navodila za izdelavo plakata

Pred seboj imate prazen list. Vsak član v skupini bo na svoj list nalepil oziroma napisal:

- *zastavo svoje države,*
- *ime države,*
- *njeno glavno mesto,*
- *uradni/e jezik/e, ki se uporablja/jo v tej državi,*
- *leto priključitve EU,*
- *zanimivost o državi.*

Bodite pozorni na obliko zapisa. **Naslov** naj bo dovolj viden in poudarjen. Pazite na **velikost** zapisa besedila. Zapišite le **bistvene podatke**, ki naj bodo dobro vidni. **Pišite čitljivo.**

Ko vsak v skupini napiše potrebne podatke, svoj list nalepi na plakat. Vsaka skupina ima na koncu izdelan skupen plakat, ki ga predstavi sošolcem.

PRILOGA

Priloga za učitelja 6:

Kovanci iz papirja

PRILOGA

Priloga za učitelja 7:

Učni list

DELOVNI LIST 1:

Naloga

Na levi strani so narisani kovanci, desno polje pa je prazno. Vanj morate položiti kovanec, ki ustreza skupni vrednosti kovancev na levi.

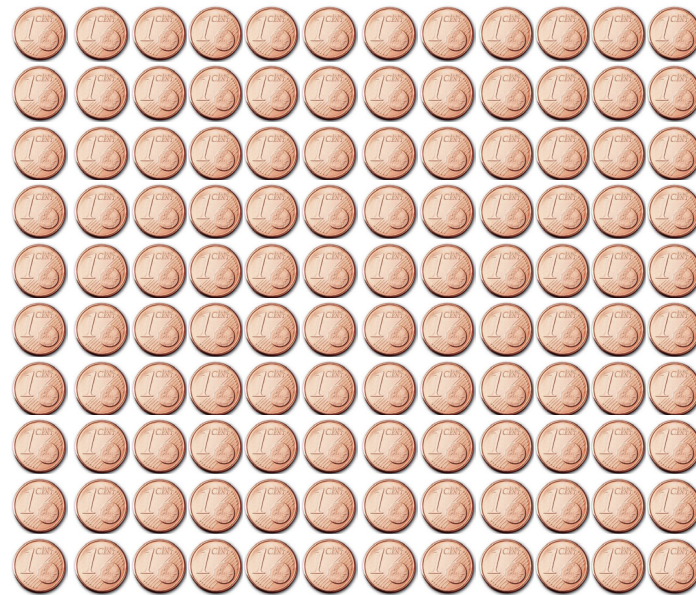
10 centov

=

100 centov

=

100 centov

=

PRILOGA

Priloga za učitelja 8:

Prepis v zvezek

$$1 \text{ €} = 10 \cdot 10 \text{ c}$$

*1 € je razdeljen na 10 enakih delov, to je na desetine. 10 c je ena **desetina** €.*

$$1 \text{ €} = 100 \cdot 1 \text{ c} = 100 \text{ c}$$

*1 € je razdeljen na 100 enakih delov, to je na stotine. 1c je ena **stotina** €.*

PRILOGA

Priloga za učitelja 9:

Besedilo za utrjevanje velike in male začetnice

VELIKA IN MALA ZAČETNICA (utrjevanje)

V besedilu ustrezno popravi veliko in malo začetnico. Pazi na to, kako zapisujemo imena krajev, držav, jezikov.

Evropsko unijo sestavlja 28 držav članic. države, ki so jo leta 1952 ustanovile, so: nemčija, italija, francija, nizozemska, luksemburg in belgija. EU ima več simbolov. najprepoznavnejša je zastava z dvanajstimi rumenimi zvezdami na modri podlagi. Skupek zvezd simbolizira enotnost, solidarnost in povezanost narodov evrope. enega izmed simbolov predstavlja evropska himna z naslovom oda radosti. Melodija za himno je vzeta iz beethovnovne devete simfonije.

sedež evropske unije se nahaja v bruslju, glavnem mestu belgije. Eno izmed pomembnih središč evropske unije je mesto strasbourg.

v evropski uniji je 24 uradnih jezikov. Nekateri izmed njih so: francoščina, nemščina, angleščina, češčina, estonščina in slovenščina.

leta 2004 se je evropski uniji priključilo največ novih držav: ciper, češka, estonija, latvija, litva, madžarska, malta, poljska, slovaška in slovenija. Nekaj držav je sprejelo skupno valuto, to je evro. nekatere od članic še niso vstopile v evrsko območje. tako npr. na češkem uporabljajo češke krone, na hrvaškem kune, v združenem kraljestvu velike britanije in severne irske pa plačujejo z britanskimi funti.

PRILOGA

Priloga za učitelja 10:

Besedilo za utrjevanje velike in male začetnice (rešitve)

VELIKA IN MALA ZAČETNICA (utrjevanje)

V besedilu ustrezno popravi veliko in malo začetnico. Pazi na to, kako zapisujemo imena krajev, držav, jezikov.

Evropsko unijo sestavlja 28 držav članic. **D**ržave, ki so jo leta 1952 ustanovile, so: **N**emčija, **I**talija, **F**rancija, **N**izozemska, **L**uksemburg in **B**elgija. EU ima več simbolov. Najprepoznavnejša je zastava z dvanajstimi rumenimi zvezdami na modri podlagi. Skupek zvezd simbolizira enotnost, solidarnost in povezanost narodov **E**vrope. **E**nega izmed simbolov predstavlja evropska himna z naslovom **O**da radosti. Melodija za himno je vzeta iz Beethovnovе devete simfonije.

Sedež Evropske unije se nahaja v **B**ruslju, glavnem mestu **B**elgije. Eno izmed pomembnih središč **E**vropske unije je mesto **S**trasbourg.

V **E**vropski uniji je 24 uradnih jezikov. Nekateri izmed njih so: francoščina, nemščina, angleščina, češčina, estonščina in slovenščina.

Leta 2004 se je **E**vropski uniji priključilo največ novih držav: **C**iper, **Č**eška, **E**stonija, **L**atvija, **L**itva, **M**adžarska, **M**alta, **P**oljska, **S**lovaška in **S**lovenija. Nekaj držav je sprejelo skupno valuto, to je evro. Nekatere od članic še niso vstopile v evrsko območje. Tako npr. na **Č**eškem uporabljajo češke krone, na **H**rvaškem kune, v **Z**druženem kraljestvu **V**elike **B**ritanije in **S**everne **I**rske pa plačujejo z britanskimi funti.

Razred: 4.

Datum:	Učna enota: ČEMU JE EVROPSKA UNIJA?	Predviden čas: 3 učne ure (135 minut)
Učna tema: Evropska unija	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE	

	NIT 60 minut	LUM 45 minut	SLO 30 minut
Cilji iz UN	Učenci: - uporabijo odpadni material kot surovine (papir, plastika, embalaža, kovine); - spoznajo pomen ločenega zbiranja odpadkov; - poznajo nevarne odpadke, ki spadajo na posebna odlagališča (baterije, zdravila, barvila idr.).	Učenci: - ob likovnih delih, izdelkih učencev, spoznavajo likovne pojme, povezane z oblikovanjem v tridimenzionalnem prostoru; - razvijajo izrazne zmožnosti pri oblikovanju v tridimenzionalnem prostoru; - razvijajo občutek za razporejanje oblik; - razvijajo motorično spretnost in občutek pri delu z različnimi materiali in pripomočki za izražanje v tridimenzionalnem prostoru.	Učenci: - poročajo o predhodno izvedeni dejavnosti; - opisujejo čas in kraj dogajanja, osebe, ki so bile v dejavnost vključene in svoje izkušnje ter čustva vezana na dogodek; - argumentirano vrednotijo likovne izdelke sošolcev; - pozorno poslušajo izkušnje sošolcev; - glasno berejo in pripovedujejo o svojih izkušnjah; - opišejo postopek izdelave končnega izdelka.

	NIT 60 minut	LUM 45 minut	SLO 30 minut
<i>Ključne besede</i>	Ločeno zbiranje odpadkov, embalaža, papir, steklo, nevarni odpadki	Arhitektura, odpadni material Skupinsko delo, individualno delo, delo doma	Solidarnost, učinkovitost
<i>Učne oblike</i>	Skupinsko delo, individualno delo, delo doma, delo v parih	Skupinsko delo, pogovor, razlaga	Skupinsko delo, individualno delo, delo doma
<i>Učne metode</i>	Pogovor, razlaga, delo z različnimi materiali, razgovor	Odpadni material, lepilo, papir, škarje	Pogovor, razlaga
<i>Pripomočki</i>	Odpadni material, publikacija, kartončki, tabela	* predstavitev ppt Odgovorno ravnanje z odpadki (po želji učitelja)	
<i>Literatura</i>	Učni načrt: Naravoslovje in tehnika. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Publikacija Snage Že ločujete ali še smetite? Izdelki iz odpadnega materiala: navodila za izdelavo 	Učni načrt: Likovna vzgoja. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. 	Učni načrt: Slovenščina. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo.
<i>Opombe</i>			

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA (50 minut)

* K spodaj navedenim minutam prištejemo še 10 minut slovenščine za poročanje o predhodno izvedenih dejavnosti.

PREDPRIPRAVA NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA

* Učence razdelimo v skupine in jim naročimo, da naj doma zbirajo odpadni material, in sicer papir (odpadni papir, časopis, kartonske škatlice), plastiko (plastenke, plastične zamaške, plastične škatlice, ovojno folijo, embalažo, ki mora biti čista in izpraznjena) in ostale odpadke (odpadki iz gume ...). Po skupinah zbirajo določeno vrsto odpadkov in jih prinašajo v šolo, kjer jih pospravimo na zbirno mesto.

* Posebej jih opozorimo na to, da mora biti embalaža čista in izpraznjena, da ne bi prišlo do okužb. Opozorimo jih tudi na to, da naj v šolo ne prinašajo nevarnih odpadkov (vžigalniki, ostri predmeti, rezila ...).

* Glede na razpoložljivost prostora učitelj presodi, kje bo zbirno mesto za odpadni material.

* V tem tednu morajo učenci pomagati osebi potrebni pomoči (babica, dedek, sosed ...). Pomagajo ji/mu pri delih, ki jih sam/a ne zmore opraviti (pometejo okrog hiše, gredo v trgovino, preberejo časopis ...). Napišejo kratko besedilo o tem, komu so pomagali, kaj so storili in kako so se ob tem počutili.

OBRAVNAVA NOVEGA POJMA – SOLIDARNOST (15 minut)

- Učence vprašamo, kako bi razložili pojem SOLIDARNOST. Pri tem jih spodbudimo, da naj se spomnijo domače naloge, ki so jo imeli. Pogovorimo se o njihovem delu pretekli teden in nato vpeljemo novi pojem. Nekaj učencev prebere svoje zapise, razvijemo pogovor o solidarnosti. Učitelj učence posluša in dopolnjuje njihove odgovore in misli.

ZBIRANJE IN LOČEVANJE ODPADKOV (20 minut)

- Učenci so doma ves teden zbirali odpadke in jih prinašali v šolo na zbirno mesto. Naloga učitelja je bila, da je sproti preverjal ustreznost odpadnega materiala. Pogovorimo se o tem, kaj so prinesli. Nato zbrane odpadke postavimo skupaj in jih ločimo, glede na to, kam bi jih odvrgli. S pomočjo novih primerov, ki jih pove učitelj, ponovimo že osvojeno znanje o ločevanju odpadkov (Priloga 1). Nato postavimo zahtevnejša vprašanja, ki se nanašajo na ločevanje odpadkov in utemeljitev, zakaj je le to pomembno (Priloga 2).

Ogledamo si **publikacijo**, ki je izdana za namen ločevanja odpadkov. Posebej izpostavimo poglavja: Kosovni odpadki, Nevarni odpadki, Zbirni centri. O pomenu teh poglavij se z učenci pogovorimo in nadgradimo njihovo znanje.

LIKOVNA UMETNOST

** K spodaj navedenim minutam prištejemo še 15 minut slovenščine za opis postopka izdelave končnega izdelka in argumentirano vrednotenje likovnih izdelkov sošolcev.*

IZDELAVA POLJUBNEGA IZDELKA IZ ODPADNEGA MATERIALA (45 minut)

- Različne odpadke, ki so jih prinesli učenci, razvrstimo v skupine. Učencem podamo navodila, da bodo z izbranimi materiali izdelovali vozilo ali uporaben izdelek za dom (*Priloga 3*). Vsaka skupina ugotovi, da poleg svojih odpadkov potrebuje tudi odpadke drugih skupin, ki pa jih njihova skupina nima. Tako morajo skupine stopiti skupaj in si materiale izmenjati, da bo lahko vsaka skupina uspešno oblikovala izdelek.

- Učenci v skupinah naredijo načrt kakšen izdelek bodo izdelali, kako si bodo delo razdelili, kdo bo za kaj odgovoren itd. Nato si pripravijo delovno površino, materiale in pripomočke. Vsak član skupine aktivno sodeluje in prispeva k skupinskemu izdelku. Po končanem delu učenci izdelke razstavijo. Vsaka skupina opiše postopek izdelave svojega izdelka in ovrednoti izdelke drugih. Predstavijo tudi, kaj so bile zadolžitve posameznih članov skupine (kdo je bil za kaj odgovoren).

** Učitelj lahko v razredu uporabi tudi izdelano **predstavitev ppt** (Odgovorno ravnanje z odpadki), v kateri je tudi nekaj fotografij primerov likovnih izdelkov, ki so lahko otrokom v pomoč oz. jim služijo kot ideja za lastni likovni izdelek.*

Hiperpovezava na desni vodi do spletne strani projekta z gradivom, s klikom na rumeno obarvano povezavo pa dostopate neposredno do ppt predstavitve.

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA

** K spodaj navedenim minutam prištejemo še 5 minut slovenščine za pogovor, preko katerega skupaj z učiteljem izpeljejo nova spoznanja.*

OBRAVNAVA NOVEGA POJMA – UČINKOVITOST (10 minut)

- Z učenci se pogovorimo o njihovem delu in o problemu, ki se je pojavil pred začetkom izdelave, ko niso imeli potrebnega materiala za izdelavo naloge. Učenci osvojijo nov pojem učinkovitosti, ki ga učitelj poveže tudi z EU. Učitelj pojasni, da si države članice delo delijo in tako je posamezna skupina ljudi odgovorna za določeno področje dela. Nekateri se ukvarjajo s kmetijstvom, drugi s prometom, nekateri so odgovorni za okolje, spet drugi pa za finance.

ZAKLJUČEK (PONOVI TEV NOVIH POJMOV) (15 minut)

- V zadnjem delu učne ure utrdimo novo snov s prenosom znanja o načelih učinkovitosti in solidarnosti na primere iz vsakdanjega življenja in primere vezane na EU. Za učence pripravimo kartončke z dejavnostmi, ki predstavljajo pojma solidarnost ali učinkovitost (*Priloga 4*). Učenci v parih razvrščajo kartončke v ustrezen stolpec. Nato skupaj preverimo pravilne rešitve. Učitelj povzame ugotovitve in predstavi, kako ta dva pojma odražajo dejavnosti EU. Preko pogovora in vprašanj izzovemo učence, da sami pridejo do zaključka, da imajo države članice več koristi druga od druge, če sodelujejo na različnih področjih. Pri tem si delijo delo, kar odraža pojem učinkovitost. Hkrati pa prerazporejajo koristi (države z boljšimi financami posojajo denar, pomagajo drugim državam, potrebnim pomoči), kar predstavlja solidarnost. Na koncu ure učencem razdelimo tabele s primeri (*Priloga 5*), ki ponazarjajo učinkovitost in solidarnost, nalepijo jih v zvezek in za domačo nalogo dopolnijo.

PRILOGA

Priloga za učitelja 1:

Primeri odpadkov

Baterije in akumulatorji, pločevinke od pijač, sanitarna oprema, časopisi, škatle, steklenice, plastenke, barve in lepila, kemikalije, plastična embalaža z napisom PET, olje, kozarci za vlaganje, konzerve, pločevinke od piva, škropiva, steklena embalaža, prospekti, ostanki hrane, odmrle rastline, bela tehnika, gume, staro pohištvo, jajčne lupine, papirnate vrečke, kozmetika, ostanki rastlin, avtomobili, trava, revije, zdravila.

PRILOGA

Priloga za učitelja 2:

Ločevanje odpadkov in pomen ločevanja

1. Ali poznamo več vrst odpadkov?
2. So odpadki samo trdni?
3. So lahko nevarni? Kako ravnamo z nevarnimi odpadki?
4. Ali je res, da odpadke sežigamo, odlagamo na odlagališča in predelujemo? Utemelji.
5. Veš, kaj pomeni recikliranje? Zakaj je pomembno?
6. Veš koliko smetnjakov imaš v domači okolici? Katerim vrstam odpadkov so namenjeni?
7. Po čem se ti smetnjaki ločijo med seboj?
8. Kaj se zgodi z odvrženimi odpadki?
9. Morda veš, kako neodgovorno ravnanje z odpadki vpliva na okolje, naravo, živali?

PRILOGA

Priloga za učitelja 3:

Izdelava poljubnega izdelka iz odpadnega materiala – navodila

Danes boste iz odpadnih materialov izdelovali nove izdelke. Likovni motiv je lahko vozilo ali uporaben izdelek za dom. Pri delu velja pravilo, da mora biti izdelek narejen iz **vseh vrst odpadkov**, torej iz materiala vaše skupine in iz materialov drugih skupin. Najprej vsak sam premisli o idejah, kaj bi rad izdelal. Nato naredite načrt, kako boste izdelek izdelali in koliko drugih materialov boste potrebovali. Obiščite postaje drugih skupin in si izmenjajte materiale, saj boste le tako uspešno opravili nalogo. Pozorni bodite na to, da bo izdelek **dovolj velik**, da boste uporabili **različne materiale** in da bo izdelek **stabilen**. Bodite **natančni, izvirni in ustvarjalni**. Uporabite svojo **domišljijo**.

Merila zapišemo tudi na tablo, da so učencem ves čas vidna.

PRILOGA

Priloga za učitelja 4:

Primeri ki odražajo načelisolidarnost in učinkovitost **in rešitve**

1. delitev igralnih mest pri nogometu učinkovitost
2. ugašanje luči v prostoru, kjer ni ljudi učinkovitost
3. posoja zapiskov učne ure bolnemu sošolcu solidarnost
4. kupovanje zelenjave od lokalnega kmeta po višji ceni v primerjavi s ceno v trgovinskem centru solidarnost
5. ločevanje odpadkov učinkovitost
6. dobrodelni šolski koncert solidarnost
7. organizacija šolskega vrta učinkovitost
8. eno jabolko na dan v šoli od lokalnega pridelovalca učinkovitost in solidarnost
9. učbeniški šolski sklad solidarnost in učinkovitost
10. obisk učencev v domu za ostarele (ali projekt simbioza – informacijsko opismenjevanje starostnikov s pomočjo mladih) solidarnost
11. prostovoljno delo v gasilskem društvu učinkovitost in solidarnost

PRILOGA

Priloga za učitelja 5:

Tabela za solidarnost in učinkovitost

Tabelo prilepi v zvezek in napiši še po dva primera za učinkovitost in solidarnost.

Primer iz vsakdanjega življenja	Načelo učinkovitosti ali solidarnosti
ugašanje luči v prostoru, kjer ni ljudi	učinkovitost
ločevanje odpadkov	učinkovitost
redni obiski učencev starejših občanov v domu za ostarele	solidarnost
sofinanciranje iz EU sredstev izgradnje šolske telovadnice	solidarnost
ločevanje odpadkov za namen reciklaže	učinkovitost
dobrodelna pomoč v hrani socialno šibkim družinam	solidarnost
neposredna finančna pomoč visokogorskim kmetijam	solidarnost
	učinkovitost
	učinkovitost
	solidarnost
	solidarnost

Razred: 4.

Datum:	Učna enota: KDO PREDSTAVLJA EVROPSKO UNIJO?	Predviden čas: 2,5 učne ure (115 minut)
Učna tema: Evropska unija	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE	

	DRU 25 minut	SLO 45 minut	G 45 minut
Cilji iz UN	Učenci: - spoznavajo načine in oblike sodelovanja in odločanja; - poznajo in uporabljajo različne veščine komuniciranja in sodelovanja; - oblikujejo lastna mnenja in stališča, pripravljeni so jih izraziti in smiselno zagovarjati.	Učenci: - poslušajo in opazujejo pogovor določene vrste; - poročajo o pogovoru in opredeljujejo okoliščine; - vrednotijo svojo zmožnost pogovarjanja in načrtujejo, kako bi jo izboljšali; - upoštevajo načela uspešnega pogovarjanja; - simulirajo pogovor tako, da se znajo pogovarjati v uradnih in neuradnih okoliščinah; - razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem jeziku.	Učenci: - poslušajo vokalno-instrumentalno glasbo in ob tem poglobljajo svoja doživetja ter jih gibalno izražajo; - pojejo ter poglobljajo zanesljivost petja umetne pesmi; - berejo notni zapis in razvijajo osnovno orientacijo v notnem zapisu; - razvijajo tehniko igranja na lastna in mala ritmična glasbila; - razvijajo sposobnosti estetskega izvajanja glasbenih vsebin; - izkazujejo osebno angažiranost za glasbo ter glasbeno izražanje.

	DRU 25 minut	SLO 45 minut	G 45 minut
<i>Ključne besede</i>	Predstavnik, institucije EU, končni izlet	Uradni pogovor, neuradni pogovor, vikanje, tikanje	Himna EU, L. W. Beethoven
<i>Učne oblike</i>	Frontalno delo, individualno delo	Individualno delo, frontalno delo, delo v parih	Individualno delo, frontalno delo, skupinsko delo
<i>Učne metode</i>	Razlaga, pogovor, delo z besedilom	Razlaga, pogovor, delo z učnimi listi	Ustvarjanje (gibanje ob glasbi), izvajanje (petje, petje s spremljavo glasbil), poslušanje (doživljajsko), pogovor, razlaga, branje notnega zapisa
<i>Pripomočki</i>	Računalnik, projektor, tabla	Učni list, računalnik, projektor, tabla	Zvočni posnetek himne EU, notni zapis pesmi Oda radosti skladatelja L. W. Beethovena s podpisanim besedilom
<i>Literatura</i>	Učni načrt: Družba. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Uradna spletna stran EU 	D. Kapko, N. Cajhen, idr. (2009). Gradim slovenski jezik 4. Priročnik za slovenščino v 4. razredu osnovne šole. Ljubljana: Rokus Klett. Učni načrt: Slovenščina. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo.	Učni načrt: Glasbena umetnost. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo.
<i>Opombe</i>			

DRUŽBA

KONČNI IZLET (10 minut)

- Učencem predstavim situacijo, ko moramo kot razred oblikovati predlog za končni izlet in ga potem predstaviti ravnatelju. Učence pozovem, da naj razmislijo in si zapišejo kraj, kamor bi radi šli na končni izlet. Predloge zapišemo na tablo in hitro ugotovimo, da je zbranih predlogov preveč. Učence vprašam, kako bi se najhitreje odločili za en predlog, kako bi se organizirali, da bi lahko kot skupina (razred) podali svoj predlog, ki ima možnost, da bo izbran. Na podlagi predloga učencev (žreb, glasovanje ...) izvedemo postopek izbire ene izmed možnosti.
- Pogovorimo se o tem, kako bi kot razred predstavili in zastopali izbrani predlog pred drugim razredom, učiteljem, ravnateljem ... Pridemo do ugotovitve, da razred potrebuje predstavnika, ki se bo v imenu vseh pogovarjal s predstavniki drugih razredov, z učiteljskim zborom, ravnateljem in tako zastopal predlog razreda v širši skupini.

INSTITUCIJE EU (15 minut)

- Prvotno dejavnost povežemo z delovanjem institucij EU. Tudi tu se ne sprejmejo vse ideje, temveč se predstavniki soočajo z različnimi mnenji, ki jih nato oblikujejo v predloge, o katerih se pogovarjajo institucije EU. Te so: Evropski parlament, Evropski svet, Svet EU, Evropska komisija, Sodišče Evropske unije, Evropska centralna banka, Evropsko računsko sodišče. Na kratko predstavimo, kaj je naloga vsake institucije (*Priloga 1*). Nato s pomočjo tabele (*Priloga 2*) naredimo primerjavo delovanja EU z delovanjem šole.

SLOVENŠČINA

LEPA BESEDA ... (5 minut)

- Na tablo v neustreznem vrstnem redu napišemo besede (mesto, lepa, najde, beseda, lepo). Naloga učencev je, da besede postavijo v pravilno zaporedje in tvorijo stavek: Lepa beseda lepo mesto najde. Nato se pogovorimo o pomenu, ki ga učenci pripisujejo temu stavku.

IGRA VLOG (15 minut)

- Učitelj z učencem zaigra dva prizora. Predhodno se pogovorita o temi pogovora in si dodelita vloge. V prvem prizoru gre za vljuden in uraden pogovor med ravnateljem in njegovim pomočnikom, v drugem pa za neuraden pogovor z uporabo slenga med dvema učencema osnovne šole. Tema pogovora je v obeh primerih končni izlet. Po odigranih vlogah učencem postavimo vprašanja (*Priloga 3*) na katera sami odgovarjajo, učitelj pa jih pri tem vodi.

ZNAČILNOSTI POGOVORA (10 minut)

- Učencem razdelimo učni list, na katerem so povzeti bistveni elementi pogovora in značilnosti uspešnega pogovarjanja (*Priloga 4*). Učenci dopolnijo manjkajoče besede, nato pa skupaj pregledamo rešitve. Učni list prilepijo v zvezek za slovenščino.

POGOVARJAMO SE (15 minut)

- Učenci se razdelijo v pare. Vsak par dobi listič, na katerem je zapisana situacija (*Priloga 5*). Pripravijo igro vlog z upoštevanjem značilnosti uspešnega pogovarjanja. Na koncu vsak par predstavi svojo situacijo. Skupaj vrednotimo ustreznost in primernost vsakega pogovora.

** Spomnimo se primera, da bo predstavnik razreda moral govoriti z ravnateljem o predlogu za končni izlet. Ponovimo, na kaj vse mora biti pozoren.*

GLASBENA UMETNOST

POSLUŠANJE HIMNE EU in USTVARJANJE (15 minut)

- Zavrtimo zvočni posnetek. Učenci iz posnetka prepoznajo, da gre za simbol EU in sicer za evropsko himno. Povemo jim, da se ob pomembnih dogodkih v okviru EU posluša himna EU.

- Učence vprašamo, kakšna so pravila obnašanja pri poslušanju himne ob slavnostnih priložnostih.

- Učencem napovemo, da bodo zopet poslušali himno EU. Zavrtimo posnetek himne EU Oda radosti, skladatelja L. W. Beethovna. Učence vprašamo o občutkih, čustvih, ki so se jim razvila ob poslušanju Ode radosti. Pogovorimo se o tem, *ali so himno že slišali oz. kje; ali sta jim melodija ali besedilo pesmi znana; kakšno je po njihovem mnenju razpoloženje pesmi in zakaj.*

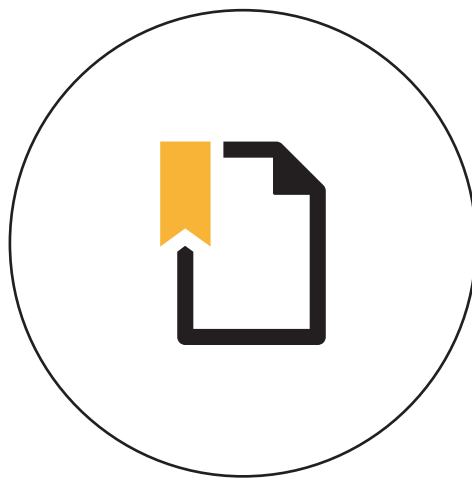
IZVAJANJE – PREPEVANJE HIMNE EU (15 minut)

- Učenci se po metodi prepevanja učijo pesem Oda radosti. Ob prepevanju pesmi na tabli spremljajo notni zapis (*Priloga 6*) in upoštevajo tonske višine ter trajanja.

IZVAJANJE IN USTVARJANJE – MALA RITMIČNA GLASBILA (15 minut)

- Učencem po skupinah razdelimo mala ritmična glasbila s pomočjo katerih oblikujejo in ustvarjajo ritmične vzorce na dano melodijo pesmi. Na koncu učne ure ob prepevanju himne vsaka skupina predstavi svoje delo.

PRILOGA

Priloga za učitelja 1:

Predstavitev institucij Evropske unije

_____ **Evropski parlament** zastopa državljane EU, ti pa volijo poslance; _____

_____ **Evropska komisija** skrbi za ugoden razvoj Unije kot celote; _____

_____ **Evropski svet** v katerem so šefi držav, ki predstavljajo njihove interese; _____

_____ **Svet EU** v katerem so ministri, ki zastopajo vse države članice; _____

_____ **Sodišče Evropske unije** zagotavlja, da se zakonodaja EU v vseh državah članicah uporablja in izvaja tako, da je zakon enak za vse; _____

_____ **Evropska centralna banka** je odgovorna za evro; _____

_____ **Evropsko računsko sodišče** bdi nad pravičnostjo porabe evropskega denarja. _____

PRILOGA

Priloga za učitelja 2:

Primerjava delovanja EU in šole

V ŠOLI	V EU
šola	EU
razred	država članica EU
predsednik razreda	predsednik države članice EU
šolska skupnost (predsedniki vseh razredov)	Evropski svet
šolski parlament (izvoljeni učenci kot predstavniki skupine učencev ne glede na razred)	Evropski parlament
učiteljski zbor	Evropska komisija
učitelj	Evropski komisar
ravnatelj	Predsednik Evropske komisije

PRILOGA

Priloga za učitelja 3:

Vprašanja

1. Ali sta se prvi in drugi pogovor razlikovala? V čem?
2. Kdo se je pogovarjal v prvem primeru in kdo v drugem?
3. O čem sta osebi govorili?
4. Ali sklepate, da sta se osebi poznali?
5. Na kaj moramo biti pozorni, kadar se pogovarjamo?
6. Ali s sošolcem in ravnateljem enako začnemo in končamo pogovor? Pojasni.

PRILOGA

Priloga za učitelja 4:

Učni list

UČNI LIST 1: *BESEDILO*

Pogovor oziroma _____ je besedilo, v katerem sodelujeta dve ali _____ oseb, ki se izmenjujeta v vlogi _____ in poslušalca – sta torej _____. Sogovorca morata biti med seboj _____, spoštljiva, _____. Ko se pogovarjata, se morata gledati v _____, ne smeta si skakati v besedo, nobeden od njiju ne sme govoriti predolgo. Upoštevati morata _____ osebe in tudi to ali se poznata ali ne. Glede na to izbereta ustrezni _____ (npr. živijo ali dober dan) in odgovor (npr. teta ali gospa) ter se odločita za tikanje ali vikanje.

Pogovor oziroma **dialog** je besedilo, v katerem sodelujeta dve ali **več** oseb, ki se izmenjujeta v vlogi **govorca** in poslušalca – sta torej sogovorca.

Sogovorca morata biti med seboj **vljudna**, spoštljiva, **potrpežljiva**. Ko se pogovarjata, se morata gledati v oči, ne smeta si skakati v besedo, nobeden od njiju ne sme govoriti predolgo. Upoštevati morata **starost** osebe in tudi to ali se poznata ali ne. Glede na to nato izbereta ustrezni **pozdrav** (npr. *živijo* ali *dober dan*) in odgovor (npr. *teta* ali *gospa*) ter se odločita za **tikanje** ali vikanje.

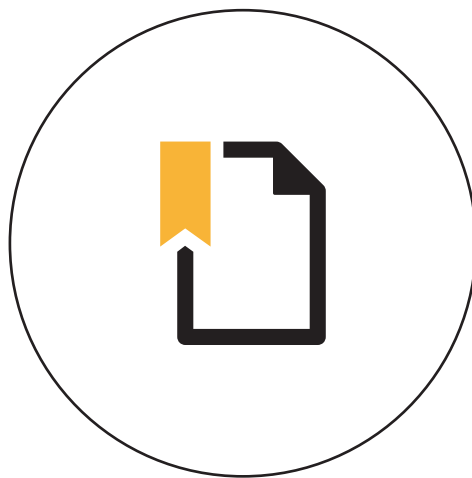
PRILOGA

Priloga za učitelja 5:

Igra vlog za učence

Situacije:

1. Opraviči se mami, ker je nisi pravočasno poklical/a.
2. Opraviči se babici, ker si razbil/a njeno najljubšo vazo.
3. Zamudil/a si pouk, zato se moraš ob vstopu v razred opravičiti učiteljici.
4. Vstopiš v trgovino in prosiš prodajalko za vrečko, ker se ti je strgala.
5. V domačem okolju srečaš učiteljico sosednjega razreda.
6. Vstopiš v ordinacijo svojega zobozdravnika.
7. Povabiš prijatelja na svoj rojstni dan.
8. Pomagaš starejši sesedi prinesiti stvari do vrat.
9. Po naročilu učiteljice odneseš seznam učencev v šolsko kuhinjo.
10. Vprašaš sošolca, če ti posodi zvezek, ker si manjkal v šoli.

PRILOGA

Priloga za učitelja 6:

NOTNI ZAPIS ODE RADOSTI, skladatelja L. W. Beethovna

ODA RADOSTI

Ra-dost, od bo - ga e - di - na, hčer-ka ti e - li - zij-ska, v tvo-je hra-me naš sto - pi - nja

vo - di, o, bo - žan - stve-na! Bla - gor tvoj po mno - gem ve - ku nam pre - gnal je

kru - to noč; člo - vek spet je brat člo - ve - ku, ko - der ve - je tvo - ja moč.

Razred: 4.

Datum:	Učna enota: KAKO JE EVROPSKA UNIJA?	Predviden čas: 3 učne ure (135 minut)
Učna tema: Evropska unija	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE	

	DRU 15 minut	MAT 60 minut	SLO 50 minut
Cilji iz UN	Učenci: - razvijajo izkušnje o glasovanju in odločanju; - razvijajo sposobnosti argumentiranja; - poznajo in uporabljajo različne veščine komuniciranja in sodelovanja; - pripravljeni so izraziti in smiselno zagovarjati lastna mnenja in stališča; - spoznajo način odločanja in glasovanja v EU.	Učenci: - zapisujejo denarne vrednosti (cene); - seštevajo in odštevajo denarne vrednosti ob primerih iz vsakdanjega življenja; - vrednosti v zapisu z evri in centi seštevajo in odštevajo (ustno, s pripomočki), rezultat zapišejo v decimalnem zapisu; - izpolnijo tabele; - razvijajo proporcionalno razmišljanje – sklepajo iz enote na množino in iz množine na enoto; - izdelajo prikaz s stolpci.	Učenci: - osvojijo delo s cenikom; - opazujejo, prepoznavajo, primerjajo in povezujejo podatke v besedilu; - razvijajo branje z razumevanjem in vrednotenjem, selektivno branje; - sklepajo o okoliščinah nastanka besedila; - znanje uporabijo v vsakdanjem življenju; - glasno berejo; - vrednotijo in analizirajo izdelke drugih učencev ter utemeljijo ustreznost seznama; - izražajo svoje mnenje in poslušajo mnenja sošolcev; - osvajajo strategije sprejemanja in tvorjenja neumetnostnih besedil (cenik) ter jih upoštevajo pri vrednotenju svoje in tuje zmožnosti sprejemanja in tvorjenja besedil.

	DRU 15 minut	MAT 60 minut	SLO 50 minut
<i>Ključne besede</i>	Odločanje, glasovanje, večina	Denarne enote (€, cent)	Cenik, denar, cena
<i>Učne oblike</i>	Individualno delo	Individualno delo, skupinsko delo	Individualno delo, delo v paru
<i>Učne metode</i>	Frontalno delo	Frontalno delo, razlaga, pogovor, delo z učnim listom	Frontalno delo, razlaga, pogovor, razgovor
<i>Pripomočki</i>		Cenik, denar (€ in centi), igra monopoli	Ceniki različnih izdelkov in storitev, reklamni material, delovni zvezek, učbenik
<i>Literatura</i>	Učni načrt: Družba. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Spletna stran EU. 	Učni načrt: Matematika. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Spletna stran Evropske centralne banke. 	Cajhen, N., Dursany, N. idr. (2009). Gradim slovenski jezik 4. Učbenik za slovenščino v 4. razredu osnovne šole. Ljubljana: Rokus Klett. Cajhen, N., Dursany, N. idr. (2009). Gradim slovenski jezik 4. Delovni zvezek za slovenščino v 4. razredu osnovne šole. Ljubljana: Rokus Klett. Učni načrt: Slovenščina. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo.
<i>Opombe</i>			

SLOVENŠČINA (50 minut)

CENIK (* pripravljeno na podlagi učbenika *Gradim slovenski jezik 4*)

- Učencem v razred prinesemo različne vrste cenikov, ki jih razporedimo na tabli. Pogovarjamo se o tem, kaj predstavljajo zapisi, ali jih pogosto srečujemo in kje. Z učenci se pogovorimo o sestavinah seznama, kot je cenik. Pridemo do zaključka, da je cenik neumetnostno besedilo, sestavljeno iz besednega in nebesednega dela. Sestavljen je iz dveh stolpcev: v levem je napisana vrsta blaga oziroma storitve, v desnem pa njegova cena.
- Učenci ugotovijo, da običajno ne beremo celotnega cenika, ampak samo poiščemo tisto, kar nas zanima. Rešimo naloge v DZ.
- Z učenci rešimo naloge v učbeniku (*Gradim slovenski jezik* str. 28 in 29).
- V razred prinesemo reklamni material. Učenci v parih izdelajo cenike za določeno skupino živil oziroma izdelkov. Učenci iščejo podatke o cenah in izdelajo cenik. Cenik zapišejo vsak v svoj zvezek. Vsak par predstavi cenik in poroča o ugotovitvah. Razvijemo pogovor o ustreznosti seznamov. Učenci glasno berejo podatke, zapisane v ceniku in primerjajo izdelke med sabo.
- Domača naloga: DZ (*Gradim slovenski jezik 4*, str. 16 in 17). Naslednjič pregledamo nalogo.

MATEMATIKA

- Učence s preštevanjem (štejemo od 1 do 4) razdelimo v 4 skupine. Vsaka skupina dobi svojo igro Monopoli. Vsi člani skupine sodelujejo pri igri. Preden začnejo z igro, ponovimo in predstavimo pravila igre in učencem razdelimo denar (iz igre Monopoli). Vsak igralec dobi 1 x 500 €, 2 x 200 €, 2 x 100 €, 1 x 50 €, 2 x 20 €, 2 x 10 €, 4 x 5 €, 5 x 2 €, 10 x 1 €, 10 x 0,5 €. Igro omejimo na 15 minut, kar tudi prej povemo učencem. Vsak učenec pred pričetkom igre prešteje svoj denar, saj morajo imeti na začetku vsi igralci enako vsoto denarja.
- Po 15 minutah učence vprašamo, ali so lahko kaj kupili in kakšna se jim je zdela igra. Ker so imeli premalo denarja, niso mogli kupiti nobenega kraja, zato jih vprašamo, kako bi lahko kupili kakšen kraj, kaj bi potrebovali za nakup in kako lahko to izvedemo. Učenci pridejo do ugotovitve, da če bi združili ves denar v skupini, bi ga imeli več in bi tako lahko kupovali. Na podlagi ugotovitev združimo učence ene skupine v "enega" igralca.
- Vsaka skupina določi vodjo, ki bo igrala Monopoli (med igro se lahko vodje menjajo). Ostali učenci sodelujejo pri odločanju o nakupu (na to jih posebej opozorimo). Učenci se pogajajo o nakupu, argumentirajo, glasujejo itd. Igro omejimo na 15 minut. Po preteklem času učence zopet vprašamo enaka vprašanja kot po prvi igri. Pripeljemo jih do novih ugotovitev, kot so: v skupini so imeli nek predlog (npr. nakup mesta Bled), o katerem so morali odločati vsi člani v skupini. Učence vprašamo, kaj so storili oz. kako so se v skupini odločili za izvedbo nekega nakupa, če so imeli različna mnenja. Pripeljemo jih do tega, da so v primeru, ko so se njihova mnenja razhajala (če ni prišlo do soglasja), med seboj glasovali in pri tem upoštevali mnenje večine. Pogovorimo se o tem, ali je katera skupina storila tako, da je glasovala. To posplošimo tudi na EU. Pri odločanju v EU sodeluje veliko držav in včasih se vse ne strinjajo med seboj, zato glasujejo za ali proti nekemu predlogu. Vendar se pri EU to glasovanje razlikuje

od glasovanja v razredu, saj ima v Evropskih institucijah pristojnih za odločanje vsaka država določeno število glasov. Večja je država, več glasov za ali proti lahko poda. Pri tem različne odločitve zahtevajo različno število glasov.

- Učenci po igri rešujejo naloge (*Priloga 1*), za hitrejša učence pripravim dodatne naloge.

DRUŽBA (15 minut)

- Ponovimo ugotovitve o odločanju v EU.

- Glavna dejstva zapišemo na tablo v obliki miselnega vzorca. Učenci prihajajo pred tablo in zapisujejo, miselni vzorec si prepišejo tudi v zvezek.

- Usmerjamo jih z vprašanji:

- Kako bomo najhitreje prišli do odločitve o sprejetju nekega predloga, če se vsi člani skupine ne strinjajo? Z glasovanjem.
- Ali ima vsak učenec v razredu samo en glas, ali lahko glasuje večkrat za isto stvar?
- Kako je v EU? Vsaka država članica ima v Svetu EU na voljo različno število glasov
(*npr. Nemčija in Francija imata na voljo vsaka 29 glasov, Slovenija ima na voljo 4 glasove, Malta pa 3*).
- Ali ste v razredu že kdaj sprejemali kakšno odločitev tako, da ste glasovali? Kdaj?

PRILOGA

Priloga za učitelja 1:

Naloge za matematiko

DELOVNI LIST 1:

Naloge za matematiko

1. Reši nalogo.

Kdo ima več denarja? Na črto napiši ime otroka.

a) Bojan ima 4 €, Mojca ima 7 €. Več denarja ima _____

b) Teja ima dva kovanca po 1 €, Nika ima bankovec za 5 €.

Več denarja ima _____

c) Nina ima 12 €, Neva pa 3,5 €. Več denarja ima _____

3. Izračunaj in napiši odgovor.

Jure im 13 €, Jaka ima 4 € več kot Jure. Koliko denarja ima Jaka?

Račun:

Odgovor:

2. Izračunaj _____

$$3 € + 6 € = \underline{\quad} €$$

$$2 € + \underline{\quad} € = 7 €$$

$$16 € + 13 € = \underline{\quad} €$$

$$\underline{\quad} € + 12 € = 20 €$$

$$27 € + 56 € = \underline{\quad} €$$

$$3 € + 5 € + \underline{\quad} € = 9 €$$

$$10 € - 2 € = \underline{\quad} €$$

$$3 € \cdot 2 € = \underline{\quad} €$$

$$18 € : 3 = \underline{\quad} €$$

$$36 € - 28 € = \underline{\quad} €$$

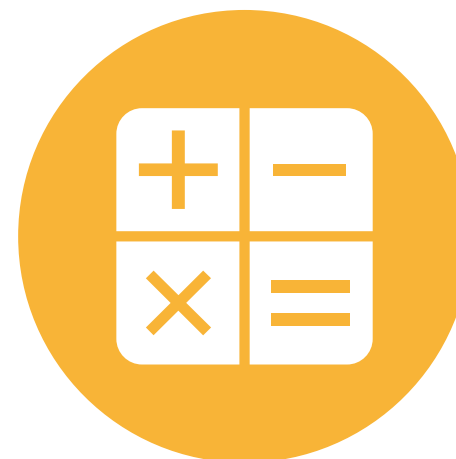
$$9 € \cdot 4 € = \underline{\quad} €$$

$$56 € : 8 = \underline{\quad} €$$

$$27 € - \underline{\quad} € = 27 €$$

$$2 € \cdot \underline{\quad} = 16 €$$

$$\underline{\quad} € : 2 = 5 €$$

DELOVNI LIST 1:

Dodatne naloge za matematiko

1. Količine uredi po velikosti.

Začni z najmanjšo:

20 c, 50 c, 2 c, 10 c, 1 €, 20 c, 2 €

2 € 10 c, 2 € 7 c, 2 € 30 c, 2 € 70 c, 10 € 1 c, 2 € 3 c

Začni z največjo:

2 € 10 c, 9 € 10 c, 4 € 10 c, 12 € 10 c, 8 € 10 c, 20 € 10 c

2,10 €, 2,60 €, 2,06 €, 2,03 €, 2,30 €, 2,01 €

2. Po petnajstih minutah igranja igre Monopoli imata Neža in Anže takšno stanje denarja. Izračunaj, koliko denarja ima Neža in koliko Anže.

Neža		Anže	
Kupi / kazen	Dobi	Kupi / kazen	Dobi
Stara pot - 25 € Trubarjev park - 145 € Ljubljanski grad - 92 € prehitra vožnja - 63 €	/	Poštna železniška postaja 145 € elektrarna - 63 € Koprška cesta - 41 € šolnina - 63 €	podedoval 83 €

Koliko denarja še ima?

Koliko denarja še ima?

3. S stolpci predstavi, koliko stanejo posamezne surovine v Sloveniji. Uredi jih od najdražje do najcenejše. Uporabi cenik, ki si ga izdelal pri uri slovenščine.

Razred: 4.

Datum:	Naslov: ZA KOGA JE EVROPSKA UNIJA?	Predviden čas: 3 učne ure (135 minut)
Učna tema: Evropska unija	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE	

	SLO 70 minut	MAT 25 minut	DRU 40 minut
Cilji iz UN	Učenci: - razvijajo »receptijsko zmožnost«, tj. zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književnih besedil; - podrobno berejo kratko enogovorno neumetnostno besedilo (novico); - določajo okoliščine nastanka besedila in sporočevalčev namen; - povzemajo temo, ključne besede in bistvene podatke ter jih zapišejo v zvezek; - poročajo o novici; - povzemajo zgradbene in jezikovne značilnosti besedila, ki ga bodo tvorili; - čim bolj samostojno uresničujejo faze sporočanja ter tvorijo (napišejo) kar se da ustrezno, razumljivo in jezikovno pravilno enogovorno besedilo (novico).	Učenci: - berejo naloge z razumevanjem (razvijajo bralne sposobnosti); - spoznavajo, razvijajo in uporabljajo različne strategije pri reševanju problemov (sistematično reševanje, metoda poizkušanja ipd.) - razvijajo ustvarjalnost ob reševanju nalog z več rešitvami in pri iskanju ter uporabi različnih poti do rešitev; - opazujejo vzorec, prepoznajo pravilo v vzorcu in ga nadaljujejo; - rešujejo matematične probleme in probleme iz vsakdanjega življenja; - razumejo pomen dela v skupini (razvijajo pozitiven odnos do drugih članov, se seznanjajo s pravicami in dolžnostmi do drugih članov skupine in do drugih tekmovalnih ekip).	Učenci: - spoznavajo temeljne otrokove in človekove pravice, dolžnosti in odgovornosti (do sebe in drugih); - spoznajo pravice Slovencev kot državljanov EU; - spoznajo službe in ljudi, ki pomagajo uveljavljati otrokove in človekove pravice; - razumejo pomen sprejemanja in spoštovanja drugačnosti (pomen pojma strpnost); - razvijajo sposobnost za izražanje svojih mnenj in stališč.

	SLO 70 minut	MAT 25 minut	DRU 40 minut
<i>Ključne besede</i>	Novica, aktualni dogodek, sestavni elementi novice	Matematični problemi in problemi z življenjskimi situacijami, besedilne naloge	Človekove in otrokove pravice in dolžnosti, odgovornost, strpnost
<i>Učne oblike</i>	Skupinsko delo, frontalno delo, individualno delo	Skupinsko delo	Individualno delo, frontalno delo, skupinsko delo.
<i>Učne metode</i>	Razlaga, pogovor, delo z besedilom (novica), pripovedovanje, opis, poročanje, didaktična igra	Delo z besedilnimi nalogami, pogovor, razlaga	Pogovor, razlaga, poročanje
<i>Pripomočki</i>	Listki s kratkimi povedmi, izrezki novic iz časopisov, revij, listi s črtami, listi z vprašanji za učence	Elektronske prosojnice (predstavitev ppt), prazni listi za učence	Elektronske prosojnice (predstavitev ppt), prazni listi za učence, listi z vprašanji za učence
<i>Prilagoditve</i>			
<i>Literatura</i>	Učni načrt: Slovenščina. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo.	Učni načrt: Matematika. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Svet matematičnih čudes 4, 1. del	Učni načrt: Družba. Osnovna šola (2011). Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod RS za šolstvo. Civipedia – seznam didaktičnih modelov.
<i>Opombe</i>			
 			

SLOVENŠČINA – književnost

PESEM TONETA PAVČKA O OTROKOVIH PRAVICAH (10 minut)

- Učencem preberemo pesem Toneta Pavčka o otrokovih pravicah (*Priloga 1*).
- Po branju naredimo kratek premor, da si učenci uredijo misli. Nato jih vprašamo, ali jim je bila pesem všeč in zakaj. Vprašamo jih, o čem pesem govori.
- Učenci pridejo do ugotovitve, da pesem govori o otrokovih pravicah. Vprašamo jih, kaj razumejo pod tem pojmom oz. kako si ga razlagajo. Učenci pripovedujejo o otrokovih pravicah in dolžnostih (*kaj je to, če so že slišali ta izraz itd.*).

DRUŽBA

DELO PO SKUPINAH (15 minut)

- Učence naključno razdelimo v pet skupin (npr. z žrebom). Rečemo jim, da vsak član v skupini na list napiše eno pravico in eno dolžnost, za katero menijo, da jo morajo izpolnjevati. Potem se v skupini pogovorijo, kaj so zapisali. Svoje zapise organizirajo tako, da jih lahko nato predstavijo ostalim sošolcem.
- Učenci poročajo o delu v skupinah. Predstavijo, kaj so zapisali na liste in to utemeljijo.

POGOVOR O OTROKOVIH PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH (15 minut)

- S pomočjo **predstavitve ppt** učencem predstavimo otrokove pravice in dolžnosti. Razlago vodimo tako, da so učenci aktivni in da sami prihajajo do spoznanj, ugotovitev. Sproti jim postavljamo vprašanja, da vidimo, če sledijo razlagi in vodimo pogovor tako, da učenci izrazijo svoje mnenje, delijo izkušnje, znanje. Učence vprašamo po neznanih besedah. Najprej njih vprašamo, kako bi jih razložili, nato jih še mi pojasnimo (konvencija, OZN, državljanstvo ...).
- Pogovor napeljemo na EU. Učence vprašamo, kakšne so pravice in dolžnosti državljanov EU. Na kratko jim predstavimo pravice Slovencev kot državljanov EU, pogovorimo se o pomenu teh pravic (pravica do prostega gibanja na ozemlju EU, pravica do prebivanja na ozemlju držav članic, pravica voliti in biti izvoljen v Evropski parlament itd.) in o tem, katere institucije in organi skrbijo za pravice in dolžnosti.

ZAPIS V ZVEZKE IN PONOVI TEV (10 minut)

- Učencem damo navodilo, da naj razmislijo in se v skupini pogovorijo o vprašanih, ki jih projiciramo na tablo (*Priloga 2*). Vodimo poročanje v okviru katerega skupine ustno predstavijo svoje odgovore.
- Z učenci ponovimo, kaj so se naučili o otrokovih pravicah in dolžnostih. Na tabli izdelamo miselni vzorec. Učenci na podlagi slednjega tvorijo povedi in jih zapišejo v zvezke.

MATEMATIKA

ZABAVNA MATEMATIKA (25 minut)

- Učenci ostanejo v razdeljeni v skupine. Povemo jim, da bodo reševali matematične naloge, ki bodo projicirane na tabli (predstavitev ppt).
- Učencem predstavimo pravila dela. Povemo jim, da vsaka skupina rešuje svojo nalogo samostojno. Ko nalogo rešijo, v tišini počakajo, da jih učiteljica pokliče, da povedo svojo rešitev. Na tablo napišemo razpredelnico, v katero vpisujemo točke za pravilno rešene naloge (za vsako pravilno nalogo dobi posamezna skupina 1 točko). Z učenci se pogovorimo o pravilih obnašanja v skupini. Vprašamo jih, kakšne so njihove pravice in dolžnosti pri skupinskem delu. Učenci sami opredelijo njihove pravice (*da sodelujejo v skupini, izrazijo svoje mnenje itd.*) in dolžnosti (*sposlušajo druge v skupini, jim pustijo, da izrazijo svoje mnenje itd.*). Vprašamo jih tudi kako se morajo vesti do drugih skupin (*poštenost tekmovanja, spoštovanje drugih skupin, pozitiven odnos itd.*).
- Učencem razdelimo prazne liste za reševanje nalog. Na tablo projiciramo naloge (*predstavitev ppt*), ki jih učenci v skupini rešujejo. Sproti preverimo pravilnost rešitve vsake posamezne naloge in se pogovorimo o načinih reševanja. Na tablo zapišemo točke skupinam, ki so nalogo pravilno rešile.
- Na koncu se pogovorimo o njihovem delu v skupini (*kako so se počutili, ali so vsi v skupini sodelovali, ali so bile upoštevane njihove pravice in dolžnosti pri reševanju nalog itd.*).

SLOVENŠČINA

TELEFONČEK (10 minut)

- Učenci ostanejo razdeljeni po skupinah. Enemu izmed učencev vsake skupine damo listek, na katerem je zapisana kratka poved (*Priloga 3*). Učenec jo prebere (pri tem pazi na to, da drugi učenci ne vidijo, kaj piše na listku) in jo posreduje naprej, tako da jo tiho pove na uho svojemu sosedu. Ta poved naj tako tiho potuje do zadnjega učenca. Ko so vsi slišali oz. povedali poved naprej, jo zadnji učenec pove naglas. Prvi učenec pove, če je poved enaka tisti, ki jo je on posredoval članom skupine.
- Sledi pogovor z učenci o tem, kako je njihova poved potovala med njimi (*ali je ostala vse do zadnjega učenca enaka, ali se je spremenila itd.*).
- Učenci pridejo do ugotovitve, da so si izmenjavali novico in da posredovanje novic zahteva pozornost in natančnost.

NOVICA (20 minut)

- V razred prinesemo aktualne novice, izrezane iz časopisov ali revij, ki se nanašajo na EU. Pozorni smo, da izbrane novice vsebujejo vse potrebne elemente in da so primerne starostni stopnji učencev.
- Učenci novice v obstoječih skupinah preberejo in v njih poiščejo bistvene elemente: dogodek (*kaj*), naslov, kraj dogajanja (*kje*), čas dogajanja (*kdaj*), udeležence (*kdo*), potek (*kako*) in vzroke (*zakaj*). V svoje zvezke poskusijo odgovoriti na vprašanja, kaj se je zgodilo, kje, kako in kdaj se je to zgodilo, kdo je v dogajanje vpleten in zakaj je do dogodka prišlo. Ta vprašanja vsaki skupini priložimo, da vidijo, na kaj morajo biti pozorni (*Priloga 3*).
- Vsaka skupina poroča o svoji novici – jo predstavi sošolcem.

- Sledi pogovor o značilnostih novice. Učenci pridejo do ugotovitev, kateri so bistveni elementi novice. Spoznajo, da je *novica besedilo, objavljeno v časopisu, revijah, na spletnih straneh, prebrana na TV ali radiu. Je sporočilo ob nekem dogodku, zato mora biti sveža, kratka, pomembna, točna, resnična in zanimiva. Novica odgovarja na vprašanja kdo, kdaj, kje, kaj, kako in zakaj.*

MINUTA ZA ZDRAVJE (5 minut)

- Zato, da učence malo sprostimo, pred naslednjo dejavnostjo izvedemo krajšo aktivnost, s katero učence motiviramo za nadaljnje delo. Učenci si morajo v skupinah izbrati eno otrokovo pravico ali dolžnost. Dogovorijo se, kako bi jo pokazali s pantomimo. Pravico/dolžnost s pantomimo predstavijo sošolcem (sodelujejo vsi člani skupine). Ostali sošolci skušajo uganiti, kaj skupina prikazuje. Vsaka skupina mora priti na vrsto (zato, da se vsi razgibajo, sprostijo).

PISANJE NOVICE (25 minut)

- Učencem pokažemo zgled ustrezne novice. Z učenci na tabli oblikujemo miselni vzorec o sestavinah novice. Povzamemo bistvene elemente, ki jih mora vsebovati in učencem povemo, da bodo sedaj pisali novico. Novica se nanaša na temo otrokovih pravic (pravica do igre in prijateljev, pravica do družine). Učencem damo na izbiro različne naslove za pisanje novice (lahko pa si izberejo tudi nekaj svojega): Tina Maze osvojila kolajno, Uspešen nastop šolskega pevskega zbora, Neznanec oropal pošto, Močan veter podiral hiše, Rojstvo kraljevega sina. Učence opozorimo, na kaj vse morajo biti pri pisanju novice pozorni (vsebina, sestavine novice, pravopis).
- Učencem razdelimo prazne bele liste s črtami, na katere pišejo svojo novico.
- Na koncu učitelj novice zbere in pregleda*.

**V prihodnjih urah naredijo učenci poprave. Popravljenе novice nato prilepijo na oglasno desko v razredu.*

PRILOGA

Priloga za učitelja 1:

Tone pavček: pesem o otrokovih pravicah

Pravica pravic je pravica živeti,
biti otrok, za srečo rojen,
tata in mamo ob sebi imeti
in jima padati veselo v objem.
Lepa pravica je teči po trati
in ne biti kot trava teptan,
učiti se brati in biti med brati
enakovreden in spoštovan.
Rasti kot rastejo jelke in bori,
poslušati pesmi, ne pokov granat,
in potem enkrat ob majniški zori
reči nekemu: Imam te rad!
In še: biti duša v svetu brez duše,
majhna svetloba sredi velike teme,
ali vsaj kaplja v obdobju suše,
ne biti nihče, a otrok, ki je vse.

Tone Pavček

PRILOGA

Priloga za učitelja 2 // 3 // 4:

Vprašanja za učence // Kratke povedi // Vprašanja za skupine

1

Vprašanja za učence

1. Razmislite o tem, kje so meje vaših pravic. Ali med odmorom lahko vpijete? Razložite.
2. Kaj pomeni beseda strpnost? Zakaj je strpnost med ljudmi zelo pomembna?
3. Ali znate razložiti povezavo med pojmi: pravica – dolžnost – odgovornost?

2

Kratke povedi

1. Slovenski skakalci osvojili zlato.
2. Jan Plestenjak navdušil množico.
3. Obiskal nas je minister za šolstvo.
4. Latvija z novim letom uvedla evro.
5. Snežni zameti na gorenjski avtocesti.

3

Vprašanja za skupine

1. Kaj se je zgodilo?
2. Kje in kdaj se je to zgodilo?
3. Kdo je v dogajanje vpleten?
4. Kakšen je (bil) potek dogodka?
5. Zakaj je do dogodka prišlo?

The background features a light beige color with several geometric shapes. In the top left, there is a cluster of small triangles in yellow, pink, orange, and teal. A teal line extends from this cluster towards the top right. On the right side, there is a vertical stack of triangles: orange, yellow, teal, a larger teal one, a pink one, and another teal one at the bottom. A teal line extends from the top right towards this stack. In the bottom left, there are more triangles in teal, pink, yellow, and orange. A pink line extends from the bottom left towards the center. A horizontal orange line is positioned below the second line of text.

NAČRT IZVAJANJA DNEVA DEJAVNOSTI

ZA 4. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

NACRT IZVEDBE DNEVA DEJAVNOSTI

1

VRSTA DNEVA DEJAVNOSTI	KULTURNI DAN
NASLOV DNEVA DEJAVNOSTI	<i>Spoznavamo Evropsko unijo</i>
DATUM IZVEDBE	3. 4. 2014
RAZRED	4. a – 21 učencev in 4. b – 21 učencev
VODJA (<i>organizator dneva dejavnosti</i>)	Učiteljice vseh oddelkov četrtega razreda
SPREMLJEVALCI	Dve razredničarki in učitelj podaljšanega bivanja
KRAJ IZVEDBE	Šola – matična učilnica Predstavništvo Evropske komisije v Ljubljani (Hiša Evrope, Breg 14)
ČASOVNA RAZPOREDITEV DNEVA DEJAVNOSTI	8.00–8.30 (dejavnosti v šoli) 8.30–8.45 (malica v šoli) 8.45–9.00 (zbiranje pred šolo) 9.00–9.15 (vožnja z avtobusom do predstavništva Evropske komisije v Ljubljani) 9.15–11.15 (dejavnosti zunaj šole) 11.15–11.30 (vožnja z avtobusom nazaj v šolo) 11.30–12.20 (dejavnosti v šoli)
PREVOZNO SREDSTVO	Avtobus, ki ga učiteljice predhodno naročijo

ČAS ODHODA	9.00 odhod izpred šole
ČAS PRIHODA	11.30 prihod v šolo
CENA	/
CILJI	<i>Učenci:</i> razvijajo pozitiven odnos do države Slovenije, domovine in EU (DRU); spoznajo naravne in družbene značilnosti držav EU (DRU); spoznajo simbole Slovenije in EU (DRU); spoznavajo načine in oblike sodelovanja in odločanja (DRU); poznajo in uporabljajo različne veščine komuniciranja in sodelovanja (DRU); poročajo o predhodno izvedeni dejavnosti (SLO); opisujejo čas in kraj dogajanja, osebe, ki so bile v dejavnost vključene in svoje izkušnje, čustva vezana na dogodek (SLO); čim bolj samostojno uresničujejo faze sporočanja ter tvorijo (napišejo) čim bolj ustrezno, razumljivo in jezikovno pravilno enogovorno besedilo (novico, spis) (SLO). <i>* cilje pri družbi smo opredelili glede na to, kaj naj bi učenci v 4. razredu usvojili na temo EU (izberemo jih glede na to, kakšen program nam ponudijo na Predstavništvu Evropske komisije)</i>
UČNA SREDSTVA	Zloženke, zemljevid Evrope, zastave EU.
DEJAVNOSTI	V ŠOLI (8.00–8.45) <u>Uvodna navodila (organizacijska navodila)</u> Učencem na kratko predstavimo potek dneva (<i>kam bomo odšli, kaj si bomo ogledali itd.</i>). Pogovor o EU

Z učenci na kratko ponovimo kaj je EU, kdo so države članice, katere ustanove delujejo v EU. Učenci pripovedujejo o že osvojenem znanju. Vprašamo jih tudi, kako se čuti vpliv EU v Sloveniji, katere ustanove imamo pri nas itd.

Pogovor o Evropski komisiji

Učence vprašamo, ali je kdo med njimi že obiskal predstavništvo Evropske komisije v Ljubljani. Vprašamo jih, kakšna ustanova je to, če vedo, za kaj skrbi. Pogovorimo se o tem, kaj o njej že vemo in kaj si želijo še izvedeti. Učence motiviramo za ogled ustanove.

Pogovor o varnosti v cestnem prometu

Z učenci se pogovorimo o obnašanju na cesti in v avtobusu. Vprašamo jih o tem, kako se vedemo v različnih ustanovah, predstavimo jim bonton vedenja na cesti, na avtobusu, na predstavništvu Evropske komisije ter bonton vljudnega pozdravljanja.

Malica

V razredu pojemo malico in se pripravimo na odhod. Skupaj z učenci počakamo, da se zbere še drugi razred in se nato posedemo v avtobus.

Vožnja do predstavništva Evropske komisije v Ljubljani (9.00–9.15)

PREDSTAVNIŠTVO EVROPSKE KOMISIJE (9.15–11.15)

Na predstavništvu Evropske komisije v Ljubljani imajo pripravljene različne programe, ki jih po dogovoru prilagodijo za OŠ. Ob predhodnem dogovoru osebje pripravi ustrezno predstavitev z naslovom Spoznajmo EU. Predstavijo EU na način, ki je otrokom blizu. Pripravijo tudi interaktivno obarvan program in interaktivne naloge za učence. Program je prilagojen učencem 4. razreda.

** O poteku dneva (dejavnostih) se predhodno dogovorimo z odgovornimi na Predstavništvu Evropske komisije.*

Vožnja nazaj do šole (11.15–11.30)

V ŠOLI (11.30–12.20)

Podoživljanje in vrednotenje kulturnega dneva

V okviru kulturnega dne učenci ob prihodu nazaj v šolo podoživljajo preživeti dan. Najprej se z njimi pogovorimo o občutkih preživetega dneva. Vprašamo jih po njihovem mnenju glede organizacije in vsebine (tematike) kulturnega dneva (*kaj jim je bilo všeč, kaj ne in kaj bi spremenili*). Vprašamo jih tudi, kako ocenjujejo obisk predstavništva Evropske komisije (*kaj so že vedeli, kaj so spoznali novega, kaj so se naučili, kaj jim je bilo najbolj zanimivo itd.*).

Tvorjenje neumetnostnega besedila

V nadaljevanju učenci čim bolj samostojno tvorijo neumetnostno besedilo. Na izbiro jim damo dve možnosti:

- **novica o aktualnem dogodku** (tj. novica o obisku predstavništva Evropske komisije oz. o izbranem dogodku s kulturnega dne);
- **doživljajski spis** (pripovedovalno besedilo o tem, kar so doživeli).

Učenci si glede na svoje sposobnosti izberejo, kaj bodo napisali. Upoštevajo pravila tvorjenja besedila določene besedilne vrste (*zgradba besedilne vrste, vsebinska ustreznost, jezikovna pravilnost in slogovna ustreznost*). Učence seznanimo s tem, na kaj vse morajo biti pri pisanju pozorni (*oblika, pravopis, vsebina*).

Ob koncu učitelj izdelke pobere in jih ustrezno vrednoti po vnaprej določenih kriterijih, ki jih je pred tvorjenjem besedilne vrste predstavil učencem.

** Če ostane kaj časa, lahko nekaj učencev svoje zapise prebere.*

PRILOGA

Priloga za učitelja 1:

Obvestilo za starše

Ljubljana, 25. 3. 2014

OBVESTILO O KULTURNEM DNEVU

Spoštovani starši!

V četrtek, 3. 4. 2014, bodo imeli učenci vseh oddelkov četrtega razreda kulturni dan.

Odpravili se bomo na predstavništvo Evropske komisije v Ljubljani. V matičnem razredu se bomo zbrali ob 8.00. Najprej se bomo seznanili s potekom kulturnega dne in pojedli šolsko malico. Nato se bomo z avtobusom odpravili do predstavništva Evropske komisije v Ljubljani. Tam bodo za nas pripravili ustrezen program. V šolo se bomo vrnili ob 11.30. Cena avtobusnega prevoza in vstopnine znaša x €. Poravnali jo boste z mesečno položnico. Učenci naj bodo oblečeni v udobna oblačila primerna vremenu, s seboj naj imajo beležko za zapiske, pisalo, platenko z vodo in zložljiv dežnik.

Lep pozdrav

Učiteljice vseh oddelkov četrtega razreda

Univerza v Ljubljani

GD Izobraževanje in kultura
Program Vseživljenjsko učenje

